

Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

18

Förslag till statsbudget för 2001

Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	9
2	Utgiftsområde 18, Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	11
2.1	Omfattning	11
2.2	Utgiftsutveckling	11
2.3	Skatteavvikelser	12
2.3.1	Skatteförmåner	12
2.3.2	Skattesanktioner	12
3	Politikområde Bostadspolitik	15
3.1	Politikområdets omfattning	15
3.2	Utgiftsutveckling	16
3.3	Mål för bostadspolitiken	16
3.4	Politikens inriktning	16
3.5	Insatser	18
3.5.1	Statliga insatser inom politikområdet	18
3.5.2	Insatser utanför politikområdet	19
3.6	Resultatbedömning	19
3.6.1	Resultat	19
3.6.2	Analys och slutsatser	22
3.7	Revisionens iakttagelser	24
3.8	Budgetförslag	24
3.8.1	31:1 Boverket	24
3.8.2	31:2 Räntebidrag m.m.	25
3.8.3	31:3 Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader	27
3.8.4	31:4 Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet	27
3.8.5	31:5 Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador	28
3.8.6	31:6 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	29
3.8.7	31:7 Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter ...	29
3.8.8	31:8 Statens geotekniska institut	30
3.8.9	31:9 Lantmäteriverket	30
3.8.10	31:10 Statens va-nämnd	31
3.8.11	31:11 Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet	32

4	Politikområde Regional samhällsorganisation	33
4.1	Omfattning	33
4.2	Utgiftsutveckling	33
4.3	Mål	34
4.4	Politikens inriktning.....	34
4.5	Insatser	34
4.5.1	Statliga insatser inom politikområdet.....	34
4.5.2	Insatser utanför politikområdet.....	34
4.6	Resultatbedömning.....	35
4.6.1	Resultat.....	35
4.6.2	Analys och slutsatser	37
4.7	Revisionens iakttagelser	37
4.8	Budgetförslag	37
4.8.1	32:1 Länsstyrelserna m.m.	37
4.8.2	32:2 Regionala självstyrelseorgan	39
5	Ekonomisk familjepolitik	41
5.1	Budgetförslag	41
5.1.1	21:1 Bostadsbidrag.....	41
6	Miljöpolitik.....	45
6.1.1	Anslag 34:1 Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet.....	45
6.1.2	Anslag 34:2 Centrum för kunskap om ekologisk hållbarhet.....	46
	Bilaga 1 Anslagsbenämningar 2000 och 2001	49

Tabellförteckning

Utveckling inom utgiftsområdet	10
2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet	11
2.2 Skatteavvikelser, netto	12
3.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet Bostadspolitik.....	16
3.2 Anslagsutveckling för Boverket.....	24
3.3 Beräkning av anslaget år 2001	25
3.4 Anslagsutveckling för Räntebidrag m.m.....	25
3.5 Antaganden om byggvolym	25
3.6 Beräknade utbetalningar av räntebidrag - fördelat på ändamål och upplåtelseform	25
3.7 Beräkning av anslaget 2001.....	27
3.8 Anslagsutveckling för Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader	27
3.9 Beräkning av anslaget 2001.....	27
3.10 Anslagsutveckling för Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet	27
3.11 Offentligrättslig verksamhet - Resultatområde Äldre garantier	28
3.12 Offentligrättslig verksamhet - Resultatområde Nya garantier.....	28
3.13 Anslagsutveckling för Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador	28
3.14 Beräkning av anslaget för 2001	29
3.15 Anslagsutveckling för Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	29
3.16 Anslagsutveckling för Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter.....	29
3.17 Anslagsutveckling för Statens geotekniska institut.....	30
3.18 Uppdragsverksamhet.....	30
3.19 Beräkning av anslaget 2001.....	30
3.20 Anslagsutveckling för Lantmäteriverket.....	30
3.21 Offentligrättslig verksamhet.....	31
3.22 Uppdragsverksamhet.....	31
3.23 Beräkning av anslaget 2001.....	31
3.24 Anslagsutveckling för Statens va-nämnd	31
3.25 Beräkning av anslaget 2001.....	32
3.26 Anslagsutveckling för Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet	32
4.1 Utgiftsutvecklingen	33
4.2 Anslagsutveckling	37
4.3 Offentligrättslig verksamhet.....	38
4.4 Beräkning av anslaget för år 2001	39
4.5 Ramanslagets fördelning på ramposter år 2001	39
4.6 Anslagsutveckling.....	39
5.1 Anslagsutvecklingen 21:1 Bostadsbidrag	41
5.2 Hushåll med bostadsbidrag under maj månad, 1995–1999	42
5.3 Beräkning av anslaget för 2001	42
6.1 Anslagsutveckling.....	45

6.2 Bemyndiganden	45
6.3 Beräkning av anslaget år 2001	46
6.4 Anslagsutvecklingen.....	46
6.5 Beräkning av anslag år 2001	47

Diagramförteckning

4.1 Länsstyrelsernas finansiering	36
4.2 Ramanslaget fördelat på sakområden	38

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner avvecklingen av det statliga räntestödet för reparation och underhåll (RBF-stödet (avsnitt 3.8.2),
2. godkänner att räntebidrag enligt 1991 års regler utbetalas som ett engångsbelopp i januari 2001 (avsnitt 3.8.2),
3. godkänner förslag till ändrade regler för räntesubvention enligt 1993 års regler, såvitt gäller frågan om viss tidpunkt för ansökan om bidrag och såvitt gäller frågan om viss tidpunkt för ansökan om utbetalning av bidrag, m.m. (avsnitt 3.8.2),
4. godkänner vad regeringen förordar om avräkning av anslaget 31:4 *Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet* (avsnitt 3.8.4),
5. godkänner bemyndigande i fråga om anslaget 34:1 *Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet* (avsnitt 6.1.1),
6. för budgetåret 2001 anvisar anslaget under utgiftsområdet 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande enligt följande uppställning.

Utveckling inom utgiftsområdet*Tusental kronor*

Anslag		Anslagstyp	
21:1	Bostadsbidrag	ramanslag	4 760 000
31:1	Boverket	ramanslag	135 765
31:2	Räntebidrag m.m.	ramanslag	1 952 000
31:3	Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader	ramanslag	13 383
31:4	Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet	ramanslag	600 000
31:5	Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador	ramanslag	50 000
31:6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	ramanslag	7 000
31:7	Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter	ramanslag	274 000
31:8	Statens geotekniska institut	ramanslag	25 284
31:9	Lantmäteriverket	ramanslag	416 323
31:10	Statens va-nämnd	ramanslag	6 519
31:11	Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet	ramanslag	135 000
32:1	Länsstyrelserna m.m.	ramanslag	1 864 659
32:2	Regionala självstyrelseorgan	obetecknat anslag	25 138
34:1	Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet	ramanslag	1 364 500
34:2	Centrum för kunskap om ekologisk hållbarhet	ramanslag	5 169
Summa			11 634 740

2 Utgiftsområde 18, Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet är indelat i politikområdena *Bostadspolitik* och *Regional samhällsorganisation*.

Vidare ingår vissa anslag inom politikområdena Ekonomisk familjepolitik och Miljöpolitik.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgifts- prognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
Politikområde Bostadspolitik	9 262	6 210	5 204	3 615	3 310	3 289
Politikområde Regional samhällsorganisation	1 819	1 819	1 851	1 890	1 921	1 960
Politikområde Ekonomisk familjepolitik ²	5 067	5 170	4 500	4 760	4 650	4 530
Politikområde Forskningspolitik ³	116	130	149	-	-	-
Politikområde Miljöpolitik ³	908	1 763	1 055	1 370	1 130	835
Totalt för utgiftsområde 18	17 172	15 093	12 760	11 635	11 012	10 613

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

² Politikområdet ligger under utgiftsområde 12.

³ Politikområdet ligger under utgiftsområde 20.

2.3 Skatteavvikelser

Samhällets stöd inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande redovisas i huvudsak som anslag på statsbudgetens utgiftssida. Vid sidan av de stöd som redovisas via anslag finns dock även stöd på statsbudgetens inkomstsida i form av olika särregler i skattelagstiftningen. Dessa stöd brukar betecknas som saldpåverkande skatteavvikelser. De kan t.ex. syfta till att påverka hushållens och företagens inkomster eller priser. Skatteförmånerna kan vara motiverade av fördelningspolitiska eller andra skäl. Om en sådan förmån på budgetens inkomstsida avvecklas leder detta till en budgetförstärkning för den offentliga sektorn.

Skatteavvikelsernas storlek har beräknats med den s.k. utgiftsekvivalentmetoden. Metoden innebär att den nettoberäknade skatteavvikelsen är lika med storleken på den skattefria transferering som fullt ut kompenserar den skattskyldige för en eventuell avveckling av avvikelsen.

Värdet på de aggregerade skatteavvikelserna bör tolkas med stor försiktighet. Nedan redovisas de skatteavvikelser som är direkt hänförliga till utgiftsområdet. Redovisningen avser de regler som gällde den 1 januari 2000 och tar inte hänsyn till de skatteförändringar som föreslås i propositionen.

Tabell 2.2 Skatteavvikelser, netto

Miljarder kronor

	2000	2001
Avkastning småhus	13,04	11,07
Avkastning bostadsrätt	2,38	1,38
Kapitalvinstbeskattning på eget hem och bostadsrätt	1,15	1,15
Försäljning av tomtmark och byggnader	0,05	0,06
Tidpunkt för redovisningsskyldighet i byggnadsrörelse	0,21	0,24
Ränteutgifter för bostadsrättsföreningar	-1,84	-1,54
Fastighetsskatt på hyreshus (bostadsdelen)	-2,46	-4,10
Fastighetsskatt på lokaler	-2,48	-2,58
Fastighetsskatt på industrienheter	-1,04	-1,05
Summa	9,01	4,63

2.3.1 Skatteförmåner

Avkastning småhus

Avkastning från eget hem behöver ej tas upp till beskattning. Däremot utgår fastighetsskatt med 1,5 procent av taxeringsvärdet. Skatteavvikelsen utgörs av skillnaden mellan skatten (30 procent) på räntan på fastighetens marknadsvärde och fastighetsskatten.

Avkastning bostadsrätt

Bostadsrättsförening skall årligen ta upp en intäkt om 3 procent av fastighetens taxeringsvärde. Därutöver utgår fastighetsskatt på 1,5 procent av taxeringsvärdet (temporärt nedsatt till 1,2 procent år 2000). Skatteavvikelsen utgörs av skillnaden mellan skatten (30 procent) på räntan på det sammanlagda marknadsvärdet av bostadsrätterna och den skatt som betalas.

Kapitalvinst på eget hem och bostadsrätt

Endast halva kapitalvinsten som eventuellt uppstår vid försäljning av eget hem och bostadsrätt tas upp till beskattning i inkomstlaget kapital. Kapitalvinsten kan fr.o.m. den 8 september 1993 under vissa omständigheter också skjutas upp. Vid sidan av att endast halva kapitalvinsten tas upp motsvarar skatteavvikelsen, vad avser möjligheten till uppskov, en räntefri kredit.

Försäljning av tomtmark och byggnader

Skatteavvikelsen gäller försäljning av tomtmark till icke-skattskyldiga och den obeskattade vinstmarginalen på byggnader som byggts i egen regi med uttagsbeskattning och som sålts vidare till icke skattskyldig person.

Tidpunkt för redovisningsskyldighetens inträde i byggnads- och annan entreprenadverksamhet

Redovisningsskyldigheten inträder två månader efter det att fastigheten har tagits i bruk. Skatteavvikelsen avser räntan på skattekrediten.

2.3.2 Skattesanktioner

Ränteutgifter för bostadsrättsföreningar

Avdragsrätten för räntor är begränsad och får ej överstiga den intäkt på 3 procent av taxeringsvärdet som föreningen skall ta upp till beskattning.

Fastighetsskatt på hyreshus (bostadsdelen)

Fastighetsskatten på hyreshusfastigheter (bostadsdelen) är en objektskatt som enbart träffar fastighetskapital. Eftersom intäkterna beskattas som inkomst av näringsverksamhet utgör fastighetsskatten (som är avdragsgill mot intäkterna), till den del den inte reducerar skatten, en skatteavvikelse.

Fastighetsskatt på lokaler

Fastighetsskatten på lokaler är en objektskatt som enbart träffar fastighetskapital. Eftersom intäkterna beskattas som inkomst av näringsverksamhet, utgör fastighetsskatten (som är avdragsgill mot intäkterna), till den del den inte reducerar skatten, en avvikelse.

Fastighetsskatt på industrienheter

Fastighetsskatten på industrienheter är en objektskatt som enbart träffar fastighetskapital. Eftersom intäkterna beskattas som inkomst av näringsverksamhet utgör fastighetsskatten (som är avdragsgill mot intäkterna), till den del den inte reducerar skatten, en avvikelse.

3 Politikområde Bostadspolitik

3.1 Politikområdets omfattning

Politikområdet *Bostadspolitik* omfattar frågor om statens stöd till bostadssektorn, bostadsförsörjning, bostadssociala frågor samt samhällsplanering och bostadsrelaterade frågor kring ekologi och miljö. Till politikområdet har även förts tekniska frågor med anknytning till byggnader och anläggningar.

Politikområdet omfattar ca 3,6 miljarder kronor i anslag i huvudsak för bidrag. Vidare ingår sex myndigheter med ca 2 400 anställda och 590 miljoner kronor i anslag samt ca 1 300 miljoner kronor i intäkter som i huvudsak kommer från icke-statliga kunder. De sex myndigheterna är Boverket, Statens bostadskreditnämnd, Fonden för fukt- och mögelskador, Statens geotekniska institut, Lantmäteriverket och Statens va-nämnd.

Resurserna inom politikområdet innefattar plan-, bygg- och bostadsfrågor, geotekniska frågor samt lantmäteriverksamhet, m.m. Huvuddelen av resurserna riktar in sig på stöd i form av

räntebidrag, investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder, bidrag till äldreboende, bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet samt statliga kreditgarantier vid ny- och ombyggnad av bostäder. Det internationella samarbetet rör främst deltagande i särskilda samarbetsprojekt inom den europeiska unionen, samarbete inom Östersjöområdet samt FN-samarbete genom t.ex. världskonferensen om boende och bebyggelsefrågor, Habitat II.

Politikområdet Bostadspolitik är nära besläktat med flera andra politikområden. Bostadsbidragen inom den Ekonomiska familjepolitiken och Storstadspolitiken knyter starkt an till genomförandet av bostadspolitiken. Frågor med anknytning till byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar är vidare besläktade med energifrågor m.m. som behandlas inom Energipolitiken.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet Bostadspolitik
Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgifts- prognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
31:1 Boverket	124,3	130,9	134,4	135,8	138,5	141,6
31:2 Rängebidrag m.m.	7 366,6	3 742,0	3 891,0	1 952,0	1 669,0	1 769,0
31:3 Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader	11,6	13,2	11,6	13,4	13,7	13,9
31:4 Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet	1 246,9	1 800,0	600,0	600,0	600,0	600,0
31:5 Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador	34,5	40,0	60,0	50,0	50,0	40,0
31:6 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	3,3	7,0	5,0	7,0	7,0	7,0
31:7 Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter	-	1,0	1,0	274,0	125,0	-
31:8 Statens geotekniska institut	26,6	24,1	24,3	25,3	25,8	26,4
31:9 Lantmäteriverket	390,5	417,8	418,1	416,3	424,7	434,1
31:10 Statens va-nämnd	5,5	6,7	6,8	6,5	6,7	6,8
31:11 Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet	-	-	-	135,0	250,0	250,0
2000 A9 Bonusränta för ungdomsbosparande	3,3	7,5	7,5	-	-	-
2000 A11 Internationellt samarbete	10,3	20,0	24,0	-	-	-
2000 A13 Vissa investeringsbidrag	-	-	6,0	-	-	-
1999 A3 Vissa äldre låne- och bidragsstöd för bostadsändamål m.m.	7,4	-	1,0	-	-	-
1999 A12 Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter m.fl.	31,2	-	13,5	-	-	-
Totalt för Utgiftsområde 18	9 262,0	6 210,2	5 204,2	3 615,3	3 310,4	3 288,8
Anslag inom Utgiftsområde 9						
1999 B19 Bidrag till äldre bostäder m.m.	102,4	-	230,0	-	-	-
Totalt för Politikområdet Bostadspolitik	9 364,4	6 210,2	5 434,2	3 615,3	3 310,4	3 288,8

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

3.3 Mål för bostadspolitiken

Målet för bostadspolitiken är att alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader och i en stimulerande och trygg miljö inom ekologiskt hållbara ramar. Boendemiljön skall bidra till jämlika och värdiga levnadsförhållanden och särskilt främja en god uppväxt för barn- och ungdomar (prop. 1997/98:119, bet. 1997/98:BoU10, rskr. 1997/98:306). Vid planering och byggande skall ekologisk hållbarhet vara grund för verksamheten.

Jämfört med budgetpropositionen för år 2000 är målet kompletterat och delvis omformulerat, dock utan att inriktningen därmed förändrats.

3.4 Politikens inriktning

Inom ramen för det övergripande målet för politikområdet är nu fyra områden i första hand prioriterade i regeringens arbete.

- Bostadsförsörjningen, särskilt att undanröja hinder för och stimulera bostadsbyggande i expansiva regioner.
- Utveckling av de allmännyttiga bostadsföretagen.
- Lägre bygg- och boendekostnader.
- Öka den ekologiska hållbarheten i samhället.

Bostadsförsörjningen

Bostaden är en social rättighet. Målsättningen att bostadspolitiken skall skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder till rimliga kostnader förutsätter aktiva insatser av kommunerna. Kommunerna har det övergripande ansvaret för bostadsförsörjningen på den lokala nivån. De ändringar som i början av 1990-talet genomfördes av reglerna för den kommunala verksamheten inom bostadsförsörjningen förändrade inte kommunernas grundläggande ansvar för bostadsförsörjningen. Det kommunala åtagandet baseras i allt väsentligt på kommunallagen (1991:900) och socialtjänstlagen (1980:620).

Situationen på bostadsmarknaden med bostadsbrist i ett ökat antal kommuner, framför allt i storstadsområdena, kan komma att utgöra ett allvarligt hinder för en fortsatt snabb sysselsättningstillväxt och bidra till att inflationstrycket i ekonomin ökar. Regeringen är angelägen om att så långt möjligt bidra till att förutsättningarna för ett ökat bostadsbyggande förbättras, framför allt när det gäller hyresbostäder. Samtidigt tycks nu finnas en osäkerhet i många kommuner om vilket ansvar man har för bostadsförsörjningen. I vissa kommuner byggs inte alls även om det finns ett stort behov. Enligt regeringens uppfattning finns det därför skäl att förtydliga det kommunala ansvaret för bostadsförsörjningen.

Ett förslag om en ny lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar har redovisats i en promemoria som har utarbetats inom Finansdepartementet och Justitiedepartementet. Promemorian har remissbehandlats. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag i denna fråga i en proposition om bostadsförsörjning m.m. under hösten.

Utveckling av de allmännyttiga bostadsföretagen

De kommunala allmännyttiga bostadsföretagen har alltsedan sin tillkomst varit ett mycket betydelsefullt verktyg för kommunerna när de skall uppfylla sitt ansvar inom bostadsförsörjningen. Starka och välskötta bostadsföretag som drivs utan vinstsyfte och som är öppna för alla grupper av medborgare måste även i fortsättningen vara ett grundläggande inslag i den svenska bostadspolitiken.

Regeringen beslutade den 6 maj 1999 om direktiv till en särskild utredare att ta fram under-

lag för kommande beslut om allmännyttiga bostadsföretag. Utredningen överlämnade i december 1999 betänkandet På de boendes villkor - allmännyttan på 2000-talet (SOU 1999:148). Därefter tillsattes en parlamentariskt sammansatt kommitté (dir. 1999:110) med uppgift att värdera utredningens förslag om olika verksamhetsformer för icke-vinstdrivande företag m.m. och bedöma behovet av ett nytt regelverk för sådana företag. Kommitténs arbete skall enligt direktiven redovisas senast den 1 november 2000.

Under den tid då den framtida utvecklingen av de allmännyttiga bostadsföretagen utreds har riksdagen beslutat att ett tidsbegränsat sanktionssystem skall gälla. Syftet med det tillfälliga sanktionssystemet är att motverka att de kommunala bostadsföretagen säljs ut eller att pengar förs över från bostadsföretagen till annan verksamhet i kommunerna (prop. 1998/99:122, bet. 1998/99:BoU11, rskr. 1998/99:251).

Lägre bygg- och boendekostnader

Boendekostnaderna i Sverige är bland de högsta i Europa som andel av den disponibla inkomsten. Ett genomsnittligt hushåll betalar ungefär 30 procent av sin disponibla inkomst för att bo i en hyreslägenhet. Regeringen har som mål att minska den andelen. Målet kan nås både genom att boendekostnaderna minskar och genom att hushållens disponibla inkomster ökar.

Det är angeläget att komma till rätta med de höga produktionskostnaderna inte minst för att få rimliga boendekostnader i nya bostäder. Regeringen tillsatte våren 1996 en byggkostnadsdelegation med uppgift att aktivt och i samarbete med byggsektorns aktörer arbeta för långsiktigt sänkta produktionskostnader för bostäder. Delegationen lämnade i maj 2000 sitt slutbetänkande Från byggsekt till byggsektor (SOU 2000:44). Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Utformningen av fastighetsskatten har också en viss betydelse för boendekostnaderna. Fastighetsbeskattningskommittén som haft i uppdrag att se över och utvärdera reglerna om fastighets-skatt m.m. lämnade i maj månad sitt slutbetänkande Likformig och neutral fastighetsbeskattning (SOU 2000:34). Betänkandet har remissbehandlats.

Öka den ekologiska hållbarheten i samhället

Samhällsplaneringens inriktning har stor betydelse för möjligheterna att nå närmare målet om ekologisk hållbarhet. De nationella miljökvalitetsmålen skall, tillsammans med övriga nationella mål, vara vägledande för fysisk planering och samhällsbyggande (prop. 1997/98:145, bet. 1998/99: MJU6, rskr. 1998/99:183). Det är regeringens uppfattning att insatser inom samhällsplaneringsområdet, såväl vad avser metodutvecklingsarbete som indirekt stödjande verksamheter, t.ex. lantmäteriet, skall inriktas mot att såväl kort- som långsiktigt öka den ekologiska hållbarheten i samhället. Väl fungerande system för informationsförsörjning av hög kvalitet, bl.a. när det gäller landskaps- och fastighetsinformation samt geoteknisk kunskap och information, är av stor betydelse för den fysiska planeringen.

Byggverksamheten i samhället har en betydande inverkan på den ekologiska hållbarheten. En stor mängd naturresurser binds genom investeringarna och dessutom står den byggda miljön för en stor andel av resursförbrukningen, t.ex. när det gäller energianvändningen. Det är därför regeringens avsikt att även i fortsättningen rikta in samhällsinsatserna inom byggområdet mot åtgärder som ökar den ekologiska hållbarheten utan att andra angelägna samhällskrav läggs åt sidan. Särskilt angeläget är att detta arbete samordnas med insatser för en bättre inomhusmiljö.

Inför år 2001 är det viktigt att Statens geotekniska instituts roll som geotekniskt kompetenscentrum stärks och den gentemot andra aktörer oberoende sakkunnighetsrollen inom ras- och skredområdet vidmakthålls.

Vid besluten kring omorganisationen av verksamheten vid Lantmäteriverket uttalades att verksamheten utgör en viktig del av samhällets grundläggande infrastruktur (prop. 1994/95:166, bet. 1994/95:BoU17, rskr. 1994/95:313).

Samhällets beställning av landskapsinformation regleras i en långsiktig plan som avser budgetåren 1994/95 – 2003 (prop. 1993/94:100 bil 15, bet. 1993/94:BoU10, rskr. 1993/94:185). Målet är att verka för en effektiv försörjning med grundläggande landskaps- och fastighetsinformation samt att tillhandahålla aktuell information i den form, standard och aktualitet som tillgodoser angelägna samhällsbehov.

Av den senaste IT-propositionen framgår att geografisk informationsteknik är en viktig del i utvecklingen mot informations- och kunskaps-

samhället (prop. 1999/2000:86, bet. 1999/2000:TU09, rskr. 1999/2000:256). Tekniken ger förutsättningar för en mer rationell hantering av ärenden inom olika samhällssektorer, bl.a. har Miljömålskommittén uppmärksammat tekniken för att nå miljömålen (SOU 2000:52). En arbetsgrupp i Regeringskansliet har tagit fram ett förslag om hur infrastrukturen på området Samhällets informationsförsörjning kan se ut och föreslår att denna börjar att tillämpas på bl.a. fastighetsinformation och geografisk information (Ds 2000:34).

3.5 Insatser

3.5.1 Statliga insatser inom politikområdet

Statens stöd till bostadsbyggandet består dels av räntebidrag för ny- och ombyggnad av flerbostadshus, dels av statliga kreditgarantier för lån till bostadsinvesteringar. Ärenden om räntebidrag handläggs av Boverket och länsstyrelserna. Statens bostadskreditnämnd svarar för ärenden om kreditgarantier.

Under olika perioder har också tillfälliga stöd lämnats för investeringar med särskild inriktning. År 2000 har ett investeringsbidrag för anordnande av studentbostäder införts. Bidraget kan ges till projekt som påbörjas under tiden 13 april 2000 – 31 december 2002. Totalt har för ändamålet anslagits 400 miljoner kronor.

För att öka effektiviteten i bidragsgivningen till åtgärder mot radon i småhus har regelverket förändrats så att tidpunkten för färdigställande av bidragsberättigade åtgärder skall fastställas i samband med beslutet om bidrag.

Det pågår till och med år 2001 en särskild satsning för att stimulera en ökad användning av geografiska data och informationssystem inom den offentliga sektorn (se bl.a. prop. 1999/2000:1). Satsningen avser breddutbildning i tekniken mot området samhällsplanering och standardisering. Sveriges nationalatlas har gjorts tillgänglig på Internet

Boverket har på uppdrag av regeringen tagit fram rapporten "Bostad sökes" (In/1116/IFU) i vilken presenteras en mängd olika idéer som finns ute i kommunerna om bostäder för unga. Boverket bör även i fortsättningen bedriva ett aktivt arbete för att sprida goda exempel på detta område.

3.5.2 Insatser utanför politikområdet

En särskild delegation inrättades den 1 juli 1998 för att tillfälligt hantera frågor om stöd till kommuner med stora åtaganden inom bostadsområdet. Delegationen finansieras inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Under 1999 träffade Bostadsdelegationen avtal med fjorton kommuner samt preliminära förhandlingsöverenskommelser med ytterligare två kommuner (Lysekil, Åtvidaberg, Surahammar, Bengtsfors, Munkedal, Grums, Älvsbyn, Bjuv, Olofström, Gällivare, Dorotea, Haparanda, Storfors och Nordanstig respektive Timrå och Vingåker).

Ett annat viktigt stöd för att uppfylla målen inom Bostadspolitikområdet är Miljöpolitiken och omställningen av det svenska energisystemet inom Energipolitiken.

Regeringens handlingsprogram för arkitektur, formgivning och design (prop. 1997/98:117, bet. 1997/98:KrU14, rskr. 1997/98:225) innehåller nationella mål och förändrad lagstiftning. I Regeringskansliets arbetsgrupp för arkitektur, formgivning och design ingår åtta departement och gruppen leds av Kulturdepartementet. Under 2001 genomförs på regeringens initiativ en särskild kampanj; Arkitekturåret 2001. 44 myndigheter inom skilda politikområden har fått i uppdrag att medverka i kampanjen som leds av Arkitekturmuseet. Den långsiktiga målsättningen är att öka efterfrågan på och förståelsen för god arkitektur, formgivning och design i hela landet.

Regeringen har tillkallat en särskild utredare (dir. 2000:16) med uppgift att göra en analys av de samlade effekterna av ekonomiska familjestöd, inklusive bostadsbidrag. Syftet med analysen är att undersöka vilka möjligheter det finns att inom ramen för den generella välfärdspolitik, med bibehållen eller ökad träffsäkerhet, på ett mer effektivt sätt stödja barnfamiljerna. Uppdraget skall slutredovisas senast i februari 2001.

Riksdagen har beslutat att nästa folk- och bostadsräkning skall göras registerbaserad (prop. 1995/96:90, bet. 1995/96:FiU06, rskr. 1995/96:117). Förfarandet kräver bl.a. ett register över lägenheter vilket Lantmäteriverket bygger upp.

3.6 Resultatbedömning

3.6.1 Resultat

Räntebidrag m.m.

Budgetåret 1999 blev utgifterna för räntebidrag ca 170 miljoner kronor lägre än vad som hade anvisats på statsbudgeten. För innevarande budgetår beräknas utgifterna bli ca 150 miljoner högre än det anvisade beloppet. Den högre anslagsbelastningen beror framför allt på att räntenivån har varit högre än de antaganden som gjordes i budgetpropositionen för år 2000. I budgetpropositionen för 2000 antogs den genomsnittliga subventionsräntan bli 5,26 procent under det andra halvåret 1999. Under detta halvår var subventionsräntan i genomsnitt 6,03 procent. För år 2000 antogs subventionsräntan i genomsnitt bli 5,25 procent det första halvåret och 5,43 under det andra halvåret. Under det första halvåret var subventionsräntan i genomsnitt 6,11 procent.

De mest betydelsefulla faktorerna för det statsfinansiella utfallet på anslaget är räntenivån och byggvolymen. Byggvolymen i sig påverkas av flera faktorer såsom t.ex. ränteläge, utvecklingen av hushållens disponibla inkomster och arbetslöshetens storlek. Utgifternas utveckling är således i hög grad beroende av den samhällsekonomiska utvecklingen i stort. Känslighetsanalyser visar att i nuvarande ärendestock medför en ökning av subventionsräntan med en procentenhet att utgifterna ökar med ca 110 miljoner kronor på årsbasis.

Under år 1999 fattades beslut om räntebidrag för ca 15 000 lägenheter i nyproduktion och nästan 21 000 lägenheter i samband med ombyggnad. Detta innebär att antalet påbörjade lägenheter i nyproduktion blev ca 1 000 högre än beräknats. Även antalet påbörjade lägenheter i samband med ombyggnad blev ca 1 000 högre i jämförelse med vad som antagits.

Utgifterna för räntebidrag fortsätter att minska de närmaste åren om den nuvarande räntenivån består. På längre sikt kommer utgifterna dock att öka i takt med att nya bidragsärenden tillkommer.

Statliga kreditgarantier vid bostadsinvesteringar

Statliga kreditgarantier vid bostadsinvesteringar medför ökad kredittillgänglighet för låntagarna. Kreditinstitutens kostnader blir lägre då kravet

på kapitaltäckning bortfaller för sådan utlåning som sker mot säkerhet i form av statlig kreditgaranti. Härigenom skapas förutsättningar för lägre kapitalkostnader för kredittagaren.

Verksamheten vid Statens bostadskreditnämnd (BKN) präglades under budgetåret 1999 av en markant minskning av inkommande skadeärenden.

Utgifterna för garantiverksamheten vid BKN blev nästan 1 800 miljoner kronor lägre än det ursprungligen anvisade beloppet 1999 och beräknas år 2000 bli ca 1 200 miljoner kronor lägre än anvisat belopp. Utgiftsförändringen förklaras av färre aktualiserade skador inom resultatområdet Äldre garantier. Det minskade skadeutfallet beror främst på en fortsatt låg räntenivå samt på de mycket omfattande utbetalningarna som gjordes under 1998 och som innebär att den återstående garantistocken har en väsentligt bättre överlevnadsförmåga.

Garantistocken uppgick vid utgången av juni 2000 till 16 150 miljoner kronor. Nyttillskottet av garantier till stocken har fortsatt att minska. Drygt 80 procent av garantistocken avser resultatområdet Äldre garantier.

Inom resultatområdet Nya garantier lämnades inga beslut om ersättning under 1999.

De aktualiserade skadorna inom resultatområdet Äldre garantier under år 1999 avsåg ett totalt garanterat belopp om 1 384 miljoner kronor, vilket är en halvering i förhållande till motsvarande period år 1998. Av de aktualiserade skadeärendena inom resultatområdet Äldre garantier under 1999 står bostadsrätter för 78 procent av det garanterade beloppet, hyresrätter för 21 procent och egnahem för knappt 1 procent.

Det totala underskottet i garantiverksamheten inom resultatområdet Äldre garantier uppgick t.o.m. 1999 till 7 769 miljoner kronor. BKN har på uppdrag av regeringen bedömt storleken av de kvarvarande förlusterna inom resultatområdet Äldre garantier till 3 450 miljoner kronor. En känslighetsanalys visar att en räntehöjning med 1 procent skulle motsvara ytterligare utgifter om ca 1 500 miljoner kronor inom resultatområdet Äldre garantier.

Efter beslut av riksdagen med anledning av regeringens proposition Bostadspolitik för hållbar utveckling (prop. 1997/98:119, bet. 1997/98:BoU10, rskr. 1997/98:306) tillkom ytterligare ett resultatområde som närmast är att hänföra till Äldre garantier, nämligen Kreditgaranti för avlösen av kommunala borgensåtaganden. Infrianden och administration för sådana

garantier finansieras emellertid med medel från anslaget för bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting under posten allmänt bidrag till kommuner i statsbudgeten. Garantistocken inom resultatområdet Kreditgarantier för avlösen av kommunala borgensåtaganden uppgick vid halvårsskiftet 2000 till 335 miljoner kronor. BKN bedömer reservationsbehovet för dessa garantier till 115 miljoner kronor.

En särskild utredare har utvärderat BKN-systemet. Utredaren lämnade i februari 2000 betänkandet Statsgarantier för investeringar i bostäder en utvärdering av BKN-systemet (SOU 2000:13). Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Radon

Under budgetåret 1999 beslutades om 139 bidrag till åtgärder mot radon i bostäder med ett genomsnittligt belopp på 9 023 kronor, att jämföras med 1998 då 834 bidrag beviljades med ett genomsnittligt belopp på 10 541 kronor. Boverket beslutade om beviljandestopp i början av 1999, därför att det beviljade beloppet var större än tillgängligt anslag. De beviljade ännu ej utbetalade bidragen uppgick den sista december 1999 till 4,4 miljoner kronor. En stor andel av de beviljade medlen, ca 2,5 miljoner kronor, beslutades redan 1994.

Riksdagen har den 14 juni 2000 (prop. 1999/2000:100, bet. 1999/2000:FiU27, rskr. 1999/2000:262) beslutat ge regeringen ett bemyndigande att besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 7 miljoner kronor under 2001. Riksdagen godkände också regeringens förslag att i ärenden där beslut om bidrag fattats tidigare, men där begäran om utbetalning ännu inte skett, skall åtgärderna vara slutförda och begäran om utbetalning kommit in senast den 1 juli 2001. Förordningen (1998:372) om bidrag till åtgärder mot radon i egnahem har därutöver också ändrats (2000:591) så att sista tidpunkt för färdigställande och utbetalning av bidrag bestäms när beslut om bidrag fattas.

Myndigheter

Länsstyrelsernas arbete med bostadsadministration

Under 1999 minskade det totala antalet bidragsbeslut beroende på minskad volym av bidrag. Betydande informationsinsatser har bl.a. gjorts om stoppad bidragsgivning och om kvarvarande stödformer. Regeringen bedömer att verksamheten sköts på ett effektivt sätt i flertalet län och att tillfredställande resultat har uppnåtts.

Länsstyrelserna fattade under år 1999 beslut om räntebidrag för nyproduktion av 15 000 lägenheter samt för ombyggnad av 21 000 lägenheter (projekt med ett bidragsunderlag på minst 50 000 kronor per lägenhet). Dessutom beviljades investeringsbidrag för produktion av äldre bostäder i 105 ärenden omfattande ca 3 500 lägenheter. Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter m.fl. beviljades för ca 225 lägenheter.

Boverket

Målen för Boverkets verksamhet med samhällsplanering och stadsutveckling var under 1999 att initiera och stödja utveckling och kunskapsuppbyggnad av effektiva och ändamålsenliga besluts- och planeringsprocesser enligt plan- och bygglagen (PBL) och berörda delar av miljöbalken. Målet inom byggandet var att bidra till ett kostnadseffektivt och kretsloppsanpassat byggande som tillgodoser allmänna krav på kvalitet, hälsa, god miljö, säkerhet och tillgänglighet. Vad avser boendet var målet att främja tillgången till bostäder av god kvalitet till rimliga priser.

Boverkets uppgifter innebär ofta kontakter med länsstyrelser, kommuner, företag och centrala myndigheter för att ge underlag för bra beslut eller att påverka andra aktörer genom kunskapsunderlag. Verket har sedan 1994 årligen genom en större intressentundersökning följt upp hur intressenterna bedömer kvalitet och relevans i verkets insatser. Regeringen konstaterar att resultaten visar på en liten men genomgående positiv utveckling jämfört med 1997 och ger ett gott helhetsomdöme av verksamheten.

Beträffande utvecklingen av effektiva och ändamålsenliga besluts- och planeringsprocesser enligt PBL och miljöbalken återstår mycket att uppnå i lov- och tillsynshanteringen.

Boverket har på uppdrag av regeringen sett över och ändrat de föreskrifter och allmänna råd som gäller utformningen av studentbostäder. Därmed har förutsättningar skapats för att sänka produktionskostnaderna för studentbostäder.

Regeringen bedömer att Boverkets verksamhet i stort har bedrivits i enlighet med de av regeringen fastlagda riktlinjerna och att verket har utfört de uppdrag och aktiviteter som följer av verksamhetsmålen.

Statens bostadskreditnämnd

Målet för verksamheten är en effektivt fungerande garantigivning för finansiering av bostäder.

Regeringen bedömer att BKN har uppfyllt de verksamhetsmål som följer av regleringsbrevet när det gäller att, så långt regelverken medger detta, minimera kostnaderna för garantiförluster och administration. Verksamhetens inriktning är styrd av de författningar som avser att tillgodose det övergripande målet för verksamheten.

Fonden för fukt- och mögelskador

Målet för bidragsverksamheten är att motverka ohälsa till följd av fukt- och mögelskador i egna hem.

De mest betydelsefulla faktorerna som påverkar utgifterna för verksamheten är antalet ansökningar, regler för bidrag och byggkostnader. Den ändring av förordning (1993:712) om den statliga fonden för fukt- och mögelskador i småhus, som trädde i kraft den 1 januari 2000 innebär en höjd minimisjälvrisk.

Antalet ärenden under 1999 minskade något i förhållande till 1998, från 752 till 645 stycken. En ökande andel av ärendena avser skador som är att hänföra till vissa typer av kryppgrunder vilka är relativt dyra att åtgärda. Byggkostnaderna har även ökat kraftigt mellan maj 1999 och maj 2000. Efter den 1 januari 2000, då den nya förordningen började gälla, har antalet ansökningar ökat med ca 70 procent om man jämför perioden jan-maj 1999 med jan-maj 2000. Denna ökning förväntas bestå då fler nu kan söka stöd men med högre minimisjälvrisk. Förändringen innebär samtidigt en enklare handläggning och den ökade ärendetillströmningen beräknas klaras utan förstärkningar. Regeringen bedömer att Fonden för fukt- och mögelskador bedrivit sin verksam-

het i enlighet med de fastlagda riktlinjerna och utfört sitt uppdrag i enlighet med dessa riktlinjer.

Statens geotekniska institut

Det övergripande målet för SGI under 1999 var att genom egna insatser och i samverkan med andra aktörer i samhället svara för kunskapsuppbyggnad och teknisk utveckling inom det geotekniska området samt se till att denna kunskap förs vidare och kommer till praktisk användning. SGI:s verksamhet skall vara präglad av kvalitet och oberoende samt medverka till en säker, ekonomisk och miljöpåpassad samhällsutveckling inom det geotekniska området.

Regeringen bedömer att SGI i huvudsak har uppnått de mål, med undantag för de ekonomiska, som åsatts för verksamheten 1999. Regeringen konstaterar emellertid att den ekonomiska situationen är otillfredsställande och kräver särskild uppmärksamhet.

Regeringen förutsätter att SGI genomför det åtgärdsprogram som institutet redovisat i delårsrapporten. Åtgärderna innebär minskning av personalstyrkan, nedläggning av verksamhetsdelar, minskade lokalkostnader samt prioritering av uppdrags- och samfinansierade projekt. Ekonomin skall vara i balans vid utgången av år 2001.

Lantmäteriverket

Omstruktureringen av den statliga lantmäteriverksamheten har nu pågått sedan mitten av 1990-talet. En huvuduppgift, som en följd av problem under detta omstruktureringsarbete, för Lantmäteriverket under 1998 och 1999 har varit att säkerställa ekonomisk och verksamhetsmässig balans inom verksamheten. En ytterligare prioriterad uppgift är att uppnå minskade kostnader och handläggningstider inom förrättningsverksamheten.

Lantmäteriverket har under 1999 säkerställt ekonomisk balans i den anslagsfinansierade verksamheten samt verksamhetsmässig balans inom organisationen.

De ekonomiska problemen har dock förvärrats inom uppdragsverksamheten.

Inom verksamheten med landskaps- och fastighetsdata kan konstateras att tillgången till digital landskapsinformation har ökat. Under året har verket inlett försäljning av landskapsinformation via Internet. Försäljningen av landskap-

sinformation på CD-rom har under året ökat med ca 160 procent medan försäljningen av tryckta kartor minskat med 25 procent.

Full rationaliseringseffekt har ännu inte uppnåtts inom fastighetsbildningsverksamheten som ett resultat av införandet av en ny arbetsprocess med IT-stöd.

Regeringen bedömer att de mål, undantaget de ekonomiska, som lagts fast för verksamheten i huvudsak har uppnåtts. Den ekonomiska situationen, särskilt den inom uppdragsverksamheten, kräver dock särskild fortsatt uppmärksamhet. Regeringen kommer noga att följa utvecklingen bl.a. i anslutning till den reguljära dialogen med myndigheten.

Det är angeläget att effektiviseringen av fastighetsbildningsprocessen, som bl.a. innebär minskade kostnader och handläggningstider, drivs vidare med fortsatt hög ambition.

Regeringen överväger för närvarande olika åtgärder som syftar till att förändra förutsättningarna för verksamheten inom Lantmäteriverket.

Insatser inom totalförsvarsfunktionen Landskaps- och fastighetsinformation, över vilken Lantmäteriverket är funktionsansvarig, har bl.a. förbättrat Lantmäteriverkets förmåga att hantera allvarliga störningar i elförsörjningen. Regeringen bedömer sammanfattningsvis att funktionens förmåga vid utgången av år 1999 är godtagbar.

Statens va-nämnd

Det mål som gällt för Statens va-nämnd är att handläggningstiden under 1999 skall minskas så att 75 procent av målen som nämnden handlägger avgörs inom 12 månader och resten inom 18 månader.

Regeringen bedömer att nämnden i allt väsentligt uppfyllt målen för verksamheten och även i övrigt bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt.

3.6.2 Analys och slutsatser

Bostadsmarknadsläget

I bostadsbeståndet finns drygt 4,2 miljoner permanenta bostäder. Uppgiften baseras på resultatet från den senaste folk- och bostadsräkningen, FoB 1990, och en uppräknings med senare års bostadsproduktion. Antalet motsvarar ca 480 bostäder per tusen invånare. Det svenska bostads-

beståndet tillhör de yngre i Europa och är i stort sett helt modernt. Ungefär 75 procent av alla bostäder har byggts efter 1940 och bara några procent av bostäderna saknar modern utrustningsstandard.

Bostadsbyggandet har varit mycket lågt de senaste åren. Antalet påbörjade lägenheter har enligt SCB uppgått till i genomsnitt 12 000 lägenheter årligen under åren 1993 till 1998. Under år 1999 har en viss ökning skett och hus med sammanlagt ca 15 000 bostadslägenheter ha börjat byggas.

Bostadsmarknadsläget varierar stort mellan olika regioner i landet. Resultaten från Boverkets bostadsmarknadsenkät 2000 visar på en ökad bostadsefterfrågan i flera regioner, inte bara i storstadsregionerna. Det är betydligt fler kommuner än tidigare som rapporterar bostadsbrist. I 45 kommuner råder det bostadsbrist jämfört med 32 kommuner för ett år sedan. Ytterligare ett tjugotal kommuner har redovisat bostadsbrist i centralorten eller i innerstaden medan de i övrigt i stort sett har balans på bostadsmarknaden. I likhet med 1999 är bostadsbristen störst i Stockholms län. Under år 2000 och 2001 prognostiserar Boverket en nybyggnation om 19 000 respektive 22 000 lägenheter i landet.

Antalet outhyrda lägenheter har minskat de senaste åren. Enligt SCB var i mars 1998 drygt 62 000 lägenheter lediga till uthyrning vilket är det största antalet som har noterats. Från mars 1998 till mars 1999 minskade antalet lediga lägenheter med nästan 6 000. Minskningen har därefter fortsatt och i mars 2000 fanns det ca 48 500 lägenheter som var lediga till uthyrning i allmännyttiga och privatägda fastigheter. Det motsvarar 3,2 procent av det aktuella beståndet. Merparten av de lediga lägenheterna finns i kommuner med mindre än 75 000 invånare. I relativt många kommuner har andelen lediga lägenheter i allmännyttiga bostadsföretag minskat avsevärt under det senaste året. Det har i en hel del fall skett i kombination med att lägenhetsbeståndet minskat. Försäljningar och rivningar har förekommit. Bilden är dock inte entydig. Andelen lediga lägenheter har ökat i en del kommuner, t.o.m. när beståndet samtidigt har minskat.

Boendekostnader

Hushållens kostnader för boendet ökade kraftigt i början av 1990-talet. Boendekostnaden som andel av disponibel inkomst har ökat och uppgick

enligt nationalräkenskaperna år 1999 till i genomsnitt 29,9 procent. Motsvarande andel år 1990 var 24,7 procent.

Boendekostnaderna var i februari 2000 för hyresrätt oförändrad medan kostnaderna för egna hem var 0,7 procent lägre jämfört med ett år tidigare. Det hittillsvarande utfallet av hyresförhandlingarna för 2000 tyder på hyreshöjningar i genomsnitt med 0,32 procent. En mer långsiktig trend visar att boendekostnaderna för perioden januari 1996 till februari 1999 har ökat med i genomsnitt 1,56 procent per år i hyresrätt men har minskat med 4,3 procent per år i egna hem. Den kraftiga nedgången av boendekostnaderna för egna hem förklaras huvudsakligen av sänkta räntekostnader.

Ekologiska hållbarheten i samhället

Metodutvecklingen inom den fysiska planeringen har förskjutits till förmån för insatser som i ett tidigare skede integrerar miljö- och resurshushållningsaspekter. Boverket har bland annat tillsammans med Naturvårdsverket bedrivit projektet SAMS – Samhällsplanering med miljömål i Sverige, som redovisats under året.

Det är regeringens bedömning att de investeringar som givits stöd inom ramen för det lokala investeringsprogrammet ökar utvecklingsarbetet inom byggsektorn. Genom programmet skapas exempel på nya lösningar som leder till lägre miljöbelastning och ökad resurseffektivitet.

Effektiva system för säkring av kvaliteten under ett byggnadsverks förvaltning har betydelse för att öka bl.a. effektiviteten i resursanvändningen. Regeringen har därför givit Banverket, Vägverket, Statens fastighetsverk, Luftfartsverket och Fortifikationsverket i uppdrag att tillsammans leda kompetensutveckling hos byggherrar, beställare och förvaltare samt ta initiativ till att bilda ett byggbranschens kvalitetsråd. I rådet skall företrädare för alla aktörer på byggområdet inklusive försäkringsbolag och finansieringsinstitut ingå. Verken har lämnat en första delrapport till regeringen om arbetet.

Effektiva stödjande verksamheter inom t.ex. lantmäteri och geoteknik är viktiga för att planering och byggande skall kunna ske på ett ekologiskt hållbart sätt.

Fukt och mögel i bostadshus är ekologiskt ohållbart med tanke på den dåliga inomhusmiljö som uppstår och med tanke på slöseriet med byggmaterial. Det är regeringens bedömning att

ändringen i förordningen tillsammans med förslaget om ökat anslag kommer att bidra till att problemen åtgärdas effektivare i egna hem.

Regeringen gör bedömningen att det föreslagna anslaget 2001 till radonbidrag i bostäder samt vidtagna åtgärder skapar förutsättningar för en löpande ärendehantering.

Radon och andra problem med inomhusmiljön leder till ekologiskt ohållbara boendemiljöer. Regeringen har därför tillsatt en särskild utredare (dir. 1999:102) med uppgift att presentera förslag till ändamålsenliga och effektiva statliga åtgärder som inom rimlig tid kan bidra till att få ned radonhalterna under gällande gränsvärden för sådana byggnader.

Boverket har fått i uppdrag att genomföra försöksverksamhet vad avser deklaration av bostäder, skolor och förskolor med de krav som samhället ställer i bygglagstiftning och byggregler som bas. Avsikten är bl. a. att detta skall bidra till att undvika att någon utsätts för bristfällig inomhusmiljö.

Boverket har vidare fått möjlighet att medge undantag från den obligatoriska ventilationskontrollen under viss tid i de fall byggnadsägare utarbetat sätt som säkerställer t.ex. att ventilationen fungerar kontinuerligt. Syftet med verksamheten är bl.a. att ta tillvara alla sätt att få bättre genomslagskraft i kontrollsystemet.

3.7 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket har inte lämnat några invändningar i revisionsberättelserna för år 1999 avseende myndigheterna inom politikområdet.

RRV har dock ifrågasatt BKN:s fördelning av indirekta kostnader mellan resultatområdena Äldre och Nya garantier. BKN har använt sig av samma tidredovisningsmetod som Exportkreditnämnden. En ny studie av fördelningen är gjord och i budgetunderlaget för 2001 till 2003 har anslagsberäkningen beaktat den framtida förskjutningen mellan resultatområdena. RRV har vidare påpekat att alla regressfordringar skall värderas individuellt, men att en kollektiv värdering kan tillåtas om en tillförlitlig metod används. BKN har ett mål att alla ärenden äldre än ett år skall ha värderats innan BKN kan bedöma vilket värde som skall användas vid den inledande nedskrivningen. Framdeles kommer en mer rättvisande bild att ges av BKN:s långfristiga

fordringar. Regeringen lämnar därför RRV:s synpunkter utan åtgärd.

RRV har även i en särskild revisionspromemoria ställt till Lantmäteriverket bl.a. påtalat att verket inte presenterat godtagbara underlag eller analyser för de olika resultatområdenas resultaträkningar med anledning av ändrade redovisningsprinciper. Dessa ändringar har, i jämförelse med 1998, minskat resultatet för uppdragsverksamheten med ca 25 miljoner kronor avseende samkostnader och koncerngemensamma kostnader samt med ca 20 miljoner kronor för andra interna kostnader.

3.8 Budgetförslag

3.8.1 31:1 Boverket

Tabell 3.2 Anslagsutveckling för Boverket

Tusental kronor

1999	Utfall	124 305	Anslags-sparande	6 544
2000	Anslag	130 922	Utgifts-prognos	134 400
2001	Förslag	135 765		
2002	Beräknat	138 580 ¹		
2003	Beräknat	141 606 ¹		

¹ Motsvarar 135 765 tkr i 2001 års prisnivå.

Boverket är en central förvaltningsmyndighet för frågor om byggd miljö och hushållning med mark och vatten och den fysiska miljön i övrigt, fysisk planering, byggande och boende. Verket svarar också för den centrala administrationen av statligt bostadsstöd i form av bidrag för finansiering av bostäder.

Regeringen avser utöver Boverkets förvaltningskostnader belasta anslaget med högst 3 miljoner kronor för internationellt arbete inom boende-, samhällsplanerings- och byggområdet. Anslaget för år 2001 har beräknats enligt följande:

Tabell 3.3 Beräkning av anslaget år 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	130 922
Överfört från anslaget 31:12 Statens va-nämnd	300
Överfört från anslaget 26:1 Forskningsrådet för miljö, are- ella näringar och samhällsbyg- gande: Förvaltningskostnader	2 700
Pris- och löneomräkning	1 843
Förslag 2001	135 765

3.8.2 31:2 Räntebidrag m.m.

Tabell 3.4 Anslagsutveckling för Räntebidrag m.m.

Tusental kronor

1999	Utfall	7 366 623	Anslags- sparande	226 000
2000	Anslag	3 742 000	Utgifts- prognos	3 891 000
2001	Förslag	1 952 000		
2002	Beräknat	1 669 000		
2003	Beräknat	1 769 000		

De utgifter som belastar anslaget avser statliga räntebidrag för ny- och ombyggnad av bostäder. Anslaget disponeras även för bidrag till förvaltningsförluster, s.k. 33 §-ersättning, till kommuner.

Regeringens förslag för 2001 samt de beräknade utgifterna för 2002 och 2003 baseras på ett antagande om att subventionsräntan i genomsnitt blir 5,77 procent under första halvåret 2001 samt 5,72 procent under det andra halvåret 2001. För åren 2002 och 2003 antas subventionsräntan i genomsnitt bli 5,50 procent respektive år. Den s.k. bopremien, som uttrycker marknadens bedömning av risken med att placera i bostadsobligationer i förhållande till att placera i statsobligationer, antas i genomsnitt vara 0,5 procent under hela perioden.

Regeringens förslag baseras vidare på en förväntad bostadsproduktion enligt tabell 3.5 nedan.

Tabell 3.5 Antaganden om byggvolymAntal påbörjade lägenheter¹

År	Nybyggnad	Ombyggnad
2000	19 000	24 000
2001	22 000	27 000
2002	23 600	30 000
2003	26 000	30 000

¹ När det gäller ombyggnader har endast projekt med ett bidragsunderlag på minst 50 000 kronor per lägenhet beaktats.

Känslighetsanalyser visar att om antalet påbörjade lägenheter i nyproduktion blir 10 000 fler 2000 respektive 2001 än vad som antagits enligt tabell 3.5 beräknas utgifterna för räntebidrag öka med ca 45 miljoner kronor 2000 och med ca 140 miljoner kronor 2001 vid nuvarande ränteni-vå.

Den ungefärliga fördelningen av utgifterna för räntebidrag på upplåtelseformer framgår av tabell 3.6 nedan.

Tabell 3.6 Beräknade utbetalningar av räntebidrag - fördelat på ändamål och upplåtelseform

miljarder kronor (löpande priser)

Ändamål	2000	2001
Nyproduktion		
Hysesrätt	1,7	0,9
Bostadsrätt	1,0	0,4
Äganderätt	0,1	0,04
Summa	2,8	1,3
Ombyggnad		
Hysesrätt	0,9	0,5
Bostadsrätt	0,3	0,1
Äganderätt	0,01	0,0
Summa	1,2	0,6
TOTALT	4,0	1,9

Räntebidrag för ny- och ombyggnad av bostäder enligt äldre regler svarar för ca 65 procent av utgifterna på anslaget 2000. År 2001 beräknas denna andel uppgå till ca 25 procent.

Av de totala utgifterna för räntebidrag beräknas ca 20 miljoner kronor per år utbetalas för bidrag till s.k. 33 §-ersättning till kommuner.

Till följd av det låga ränteläget har räntebidragen enligt äldre regler i stor utsträckning förts ur systemet. Räntebidragsanslaget har därför under de senaste åren minskat i snabb takt. Utgifterna för räntebidrag kommer dock att öka i takt med att nya bidragsärenden tillkommer.

Förslag till avveckling av räntestöd för reparation och underhåll samt vissa regelförändringar

Regeringens förslag: Bidrag avseende statligt räntestöd för reparation och underhåll, s.k. RBF-stöd, avvecklas fr.o.m. år 2001.

Ansökan om räntebidrag för nybyggnad av egnahem enligt 1993 års subventionssystem skall ha kommit in till länsstyrelsen senast den 31 mars år 2001. Dessutom skall projektet i sin helhet vara färdigställt och ansökan om utbetalning av bidrag ha kommit in till länsstyrelsen senast den 31 december år 2001.

Skälen för regeringens förslag:

Avveckling av det statliga räntestödet för reparation och underhåll (RBF-stöd.)

Regeringen aviserade i 2000 års ekonomiska vårproposition att det statliga räntestödet för reparation och underhåll, det s.k. RBF-stödet, avvecklas fr.o.m. år 2001 för att delfinansiera utgifterna på anslaget A12 *Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter*. Förslaget, som innebär att stödet inte beräknas eller betalas ut fr.o.m. 2001, beräknas medföra att statens utgifter för detta stöd minskar med ca 90 miljoner kronor 2001 och med totalt ca 240 miljoner kronor under perioden 2002 – 2005. För berörda fastighetsägare blir de finansiella effekterna av att bidraget avvecklas i genomsnitt upp till 140 kronor per lägenhet och år.

Införande av stoppdatum för ansökan om räntebidrag respektive ansökan om utbetalning av räntebidrag för egnahem enligt 1993 års regler.

Statlig bostadsbyggnadssubvention enligt förordningen (1992:986) om statliga bostadsbyggnadssubventioner lämnas i form av ett årligt bidrag under en viss tid till den som byggt eller byggt om hyres- eller bostadsrättshus för permanent bruk. Bidragsgivningen omfattade ursprungligen även nybyggnad av egnahem. Beträffande den sistnämnda kategorin upphörde dock bidragsgivningen för projekt som påbörjades efter utgången av år 1999. Den statliga budgetprocessen ställer krav på att beräkningarna av utbetalningarna av statens bidrag till olika stödssystem är tillförlitliga.

Mot denna bakgrund anser regeringen att det i 1993 års subventionssystem bör införas en bestämmelse som innebär att ansökan om bidrag skall ha kommit in till länsstyrelsen senast den 31 mars 2001 och att projektet i sin helhet måste vara färdigställt och ansökan om utbetalning av bi-

drag ha kommit in till bidragsmyndigheten före utgången av år 2001.

Det bör ankomma på regeringen att närmare utforma de regeländringar som behövs med anledning av de nu redovisade förslagen.

Administrativa förenklingar

Regeringens förslag: Räntebidrag enligt 1991 års regler och äldre bestämmelser utbetalas för återstående bidragstid i respektive ärende som ett engångsbelopp i januari månad 2001. Boverket skall vid dessa beräkningar använda de i ärendet gällande subventionsräntorna och, när bindningstiden för dessa går ut, den första subventionsräntan som fastställs av Boverket under år 2001.

Skälen för regeringens förslag: Boverket administrerar i dag fyra typer av periodiska räntebidrag (bidragstid före 1992, 1992 års system respektive 1993 års system samt RBF-stödet) med hjälp av tre olika datasystem. Genom att göra administrativa förenklingar möjliggörs en snabbare avveckling av datasystemen och därmed minskar kostnaderna för administrationen. Förenklingarna görs etappvis för att effekterna för bidragsmottagarna skall bli så små som möjligt. I första etappen föreslår regeringen att räntebidragsärenden enligt förordningen (1993:1587) om ändrade bestämmelser i fråga om sådana räntebidrag för bostäder som lämnas enligt vissa äldre förordningar eller förordningen (1989:573) om ändrade villkor för vissa lån som beviljats för anordnande av studentbostäder betalas ut som ett engångsbelopp fr.o.m. januari månad 2001. I nästa etapp avser regeringen återkomma med förslag till avveckling av räntebidragsärenden enligt 1992 års system. Förslaget för den nu aktuella etappen medför att Boverkets administrativa driftstid för detta system förkortas med ca 1 år. För bidragsmottagarna innebär förändringen att de kommer att få återstående bidrag utbetalt vid ett tillfälle, som ett engångsbelopp.

Det bör ankomma på regeringen att närmare utforma de regeländringar som behövs med anledning av de nu redovisade förslagen.

Anslaget för 2001 har sammanfattningsvis beräknats enligt följande (effekterna av respektive förändring är i vissa fall uppskattningar).

Tabell 3.7 Beräkning av anslaget 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	3 742 000
Räntnivån- den garanterade räntan överstiger subventionsräntan	-1 365 000
Upptäckning av garanterad ränta	-350 000
Högre bostadsproduktion	15 000
Avveckling av RBF-stöd	-90 000
Förslag 2001	1 952 000

3.8.3 31:3 Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader

Tabell 3.8 Anslagsutveckling för Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

1999	Utfall	11 607	Anslags-sparande	7 383 ²
2000	Anslag	13 197	Utgifts-prognos	11 600
2001	Förslag	13 383		
2002	Beräknat	13 652 ¹		
2003	Beräknat	13 945 ¹		

¹ Motsvarar 13 383 tkr i 2001 års prisnivå.² Därav har 3 383 tkr dragits in m.a.a. regeringens prövning av anslagssparande.

BKN är en myndighet som utfärdar kreditgarantier för lån till bostadsinvesteringar affärsmässigt inom ramen för de fastlagda bostadspolitiska målen. Anslaget får användas för BKN:s förvaltningskostnader som är hänförliga till resultatområdet Äldre garantier.

Anslaget för år 2001 har beräknats enligt följande:

Tabell 3.9 Beräkning av anslaget 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	13 197
Pris- och löneomräkning	186
Förslag 2001	13 383

3.8.4 31:4 Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet

Tabell 3.10 Anslagsutveckling för Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet

Tusental kronor

1999	Utfall	1 246 947	Anslags-sparande	1 757 069 ¹
2000	Anslag	1 800 000	Utgifts-prognos	600 000
2001	Förslag	600 000		
2002	Beräknat	600 000		
2003	Beräknat	600 000		

¹ Därav har 1 657 069 tkr dragits m.a.a. regeringens prövning av anslagssparande.

Garantiverksamheten är indelad i tre resultatområden: Äldre garantier, Nya garantier samt Kreditgarantier för avlösen av kommunala borgensåtaganden. Med Äldre garantier avses garantier utfärdade t.o.m. 1996 samt omfördelningsgarantier. Med Nya garantier avses i princip garantier utfärdade fr.o.m. 1997 som inte avser omfördelning av ränteutgifter. Kreditgarantier för avlösen av kommunala borgensåtaganden är ett nytt resultatområde fr.o.m. budgetåret 1998. Anslaget får användas för att täcka förluster till följd av statliga garantier för ny- och ombyggnad av bostäder inom resultatområdet Äldre garantier.

Regeringens förslag: Anslaget 31:4 *Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet* får fr.o.m. budgetåret 2001 anslagsavräknas vid överföring till Bostadskreditnämndens separata garantireserv för resultatområdet Äldre garantier i Riksgäldskontoret (RGK).

Skälen för regeringens förslag: Riksdagens revisorer har granskat tillämpningen av den statliga garantimodellen (förs. 1999/2000:RR8). Vad gäller BKN:s äldre garantier så anför revisorerna att en garantireserv med kredit bör inrättas för resultatområdet Äldre garantier. Garantireserven skall belastas vid skadefall (se även bet. 1999/2000:FiU24 samt bet. 1999/2000:BoU5y).

En sådan reserv har inrättats från och med innevarande år. Under förutsättning att de anslagsmedel som tillförs reserven säkerställer att den är i långsiktig balans, kan skadefallen tillåtas belasta reserven. I samband med att reserven inrättades gavs därför BKN i uppdrag att i samarbete med RGK beräkna de totala förlusterna för resultatområdet. Detta uppdrag redovisades

den 1 juni 2000. Enligt BKN:s beräkningar kommer de framtida förlusterna inom resultatområdet Äldre garantier att uppgå till 3 450 miljoner kronor från och med år 2000 till det att samtliga äldre garantier har förfallit. Utfallet av skador inom resultatområdet är räntekänsligt.

Enligt regeringens bedömning bör reserven tillföras 600 miljoner kronor per år under perioden 2001–2003 och i genomsnitt ca 100 miljoner kronor per år under de därpå följande 10 åren för att den skall vara i långsiktig balans.

Av 10 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten följer att utgifter av detta slag skall avräknas det budgetår till vilket de hänförs, dvs. Avräkningen skall ske på utgiftsmässig grund. Det avräkningsförfarande som regeringen nu föreslår är inte utgiftsmässigt. Enligt fjärde stycket i angivet lagrum kan emellertid riksdagen besluta att avräkning skall göras på någon annan grund. Regeringen föreslår därför att riksdagen med stöd av 10 § fjärde stycket lagen om statsbudgeten godkänner att anslaget 31:4 *Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet* från och med budgetåret 2001 får anslagsavräknas vid överföring till BKN:s separata garantireserv för resultatområdet Äldre garantier i RGK.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Finansieringen av resultatområdet Nya garantier sker helt utanför statsbudgeten fr.o.m. år 1998. Detta resultatområde finansieras genom avgifter som skall täcka både garantiverksamheten och förvaltningskostnaderna. I tabellerna nedan redovisas budget för resultatområdena Äldre garantier och Nya garantier

Tabell 3.11 Offentligrättslig verksamhet - Resultat område Äldre garantier

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	225	78 872	-1 326 789	-1 247 692
Prognos 2000	26	60 000	-660 000	-600 000
Budget 2001		50 000	-650 000	-600 000

Tabell 3.12 Offentligrättslig verksamhet - Resultat område Nya garantier

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	0	13 742	2 340	11 402
Prognos 2000	0	16 500	2 500	14 000
Budget 2001	0	18 000	3 000	15 000

Regeringens förslag för år 2001 samt de beräknade utgifterna för år 2002 och år 2003 baseras på de ränteantaganden som ligger till grund för budgetpropositionen. BKN:s känslighetsanalys visar dock att nivån på skadefallet i hög grad är beroende av ränteläget.

Anslaget för år 2001 har beräknats till 600 miljoner kronor.

3.8.5 31:5 Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador

Tabell 3.13 Anslagsutveckling för Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
1999		34 500	32 650
2000	Anslag	40 000	60 000
2001	Förslag	50 000	
2002	Beräknat	50 000	
2003	Beräknat	40 000	

Fonden för fukt- och mögelskador skall administrera det bidrag som lämnas för att avhjälpa fukt- och mögelskador i egnahem och att därigenom bidra till en god bostad för de ägare av egnahem som annars riskerar ohälsa till följd av sådana skador. De utgifter som belastar anslaget avser bidrag till kostnader för att avhjälpa fukt- och mögelskador i egnahem. Bidrag lämnas i mån av tillgång på medel. Bidragsbestämmelserna finns i förordningen (1993:712) om den statliga fonden för fukt- och mögelskador i småhus m.m. Vidare får anslaget belastas med utgifter för kansli och utredningskostnader.

Anslaget för år 2001 har beräknats enligt följande

Tabell 3.14 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	40 000
Ökat anslag	10 000
Förslag 2001	50 000

3.8.6 31:6 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder

Tabell 3.15 Anslagsutveckling för Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder

Tusental kronor

1999	Utfall	3 303	Anslags-sparande	3 669
2000	Anslag	7 000	Utgifts-prognos	5 000
2001	Förslag	7 000		
2002	Beräknat	7 000		
2003	Beräknat	7 000		

De utgifter som belastar anslaget avser bidrag till åtgärder mot radon i småhus. Bidrag lämnas om radongashalten i huset överstiger det gränsvärde som Socialstyrelsen anger som godtagbart från hälsosynpunkt. Bidraget beviljas av Boverket. Bidragsbestämmelserna finns i förordningen (1988:372) om bidrag till åtgärder mot radon i egnahem. Bidrag lämnas i mån av tillgång på medel. Den mest betydelsefulla faktorn för utgifternas utveckling är småhusägarnas intresse av att genom mätning av radongashalten i sina bostäder klarlägga radonsituationen och att vid radonförekomst över gränsvärdet ansöka om bidrag för att vidta åtgärder.

Anslaget för år 2001 har beräknats till 7 miljoner kronor.

3.8.7 31:7 Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter

Tabell 3.16 Anslagsutveckling för Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter

Tusental kronor

1999	Utfall	-	Anslags-sparande	-
2000	Anslag	1 000 ¹	Utgifts-prognos	1 000
2001	Förslag	274 000		
2002	Beräknat	125 000		
2003	Beräknat	-		

¹ Varav 1 000 tkr på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000.

Riksdagen beslutade den 14 juni 2000 att införa ett tillfälligt investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter (prop. 1999/2000:100, bet. 1999/2000:FiU27, rskr. 1999/2000:262).

Investeringsbidraget lämnas för anordnande av nya studentbostäder på eller i anslutning till orter där det finns universitet och högskola. Endast projekt som påbörjas under tiden 13 april 2000 till 31 december 2002 kan beviljas investeringsbidrag. Bidrag kan lämnas till både ny- och ombyggnadsprojekt som medför ett nytillskott av bostadslägenheter. Bidrag lämnas med upp till 15 procent av det bidragsunderlag för bostadsbyggnadssubvention som beräknas enligt 10 och 11 §§ förordningen (1992:986) om statlig bostadsbyggnadssubvention, dock med högst 40 000 kronor för varje nytt studentrum i lägenhet för en eller två studenter. Länsstyrelsen skall i varje särskilt fall pröva bidragets storlek. Om ansökningarna om bidrag beräknas komma att överstiga tillgången på medel, lämnas bidrag till de projekt som erbjuder de förmånligaste villkoren för studenter. Vid bedömningen av villkoren skall främst hyreskostnaden för de boende beaktas samt tidpunkt för färdigställande.

3.8.8 31:8 Statens geotekniska institut

Tabell 3.17 Anslagsutveckling för Statens geotekniska institut

Tusental kronor

År	Utfall	26 528	Anslags-sparande	-470
1999	Utfall	26 528	Anslags-sparande	-470
2000	Anslag	24 078	Utgifts-prognos	24 300
2001	Förslag	25 284		
2002	Beräknat	25 815 ¹		
2003	Beräknat	26 384 ¹		

¹Motsvarar 25 284 tkr i 2001 års prisnivå.

Statens geotekniska institut (SGI) är en uppdragsmyndighet och har ett sektorsövergripande ansvar för geoteknikfrågor. Detta innebär att SGI skall upprätthålla och utveckla kunskap inom området samt tillhandahålla geoteknisk kunskap och rådgivning till statliga myndigheter med ansvar för olika områden med koppling till miljö, infrastruktur, fysisk planering och bygande samt till övriga aktörer inom branschen. Institutet har ett särskilt ansvar för ras- och skredfrågor.

Anslaget finansierar SGI:s verksamhetsområdet Säkerhet och kvalitet, Forskning samt Kunskapsförmedling.

En jämförelse mellan budget och utfall för budgetåret 1999 visar att SGI förbrukat tidigare ingående överföringsbelopp på drygt 3 miljoner kronor och därutöver använt ca 0,5 miljon kronor mer än disponibla medel.

SGI bedömer att ekonomisk balans kommer att uppnås vid utgången av år 2001.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.18 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	37 107	41 079	-3 972
Prognos 2000	38 000	45 000	-7 000
Budget 2001	42 000	41 000	1 000

Uppdragsverksamheten indelas i verksamhetsgrenarna Forskning, Kunskapsförmedling och Rådgivning.

Underskottet i uppdragsverksamheten för år 1999 uppgick till 3,9 miljoner kronor och stämmer väl med budgeten för år 1999. För år 2000 pekar SGI:s prognos på ett underskott i uppdragsverksamheten med 7 miljoner kronor. In-

stitutet bedömer att uppdragsverksamheten ger ett överskott under år 2001.

Anslagen för år 2001 har beräknats enligt följande:

Tabell 3.19 Beräkning av anslaget 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	24 078
Pris- och löneomräkning	1 206
Förslag 2001	25 284

3.8.9 31:9 Lantmäteriverket

Tabell 3.20 Anslagsutveckling för Lantmäteriverket

Tusental kronor

År	Utfall	390 482	Anslags-sparande	14 482 ³
1999	Utfall	390 482	Anslags-sparande	14 482 ³
2000	Anslag	417 755	Utgifts-prognos	418 100
2001	Förslag	416 323		
2002	Beräknat	424 658 ¹		
2003	Beräknat	434 070 ²		

¹ Motsvarar 415 823 tkr i 2001 års prisnivå

² Motsvarar 415 823 tkr i 2001 års prisnivå

³ Därav har 1 645 tkr dragits m.a.a. regeringens prövning av anslagssparande.

Lantmäteriet består av Lantmäteriverket och länsvisa lantmäterimyndigheter. Lantmäteriverket är en central förvaltningsmyndighet för lantmäterimyndigheterna.

Uppdragsverksamheten skall hållas organisatoriskt skild från övrig verksamhet. Lantmäterimyndigheten i länet får mot avgift bedriva myndighetsservice som har ett naturligt samband med myndighetsutövningen. Tjänsteexport inom verksamhetsområdet bedrivs av det av staten helägda bolaget Swedesurvey AB, som i stor utsträckning anlitar personal från det statliga lantmäteriet.

Lantmäteriverkets totala omsättning uppgick 1999 till 1 278 miljoner kronor.

Anslaget finansierar det statliga lantmäteriets ansvar för frågor om fastighetsindelning och för grundläggande landskaps- och fastighetsinformation.

För 1999 redovisar Lantmäteriverket en förbrukning av anslaget med 390 miljoner kronor. Den under senare år stora utnyttjade anslagskrediten har därmed helt kunnat avamorteras och ersättas av ett utgående överföringsbelopp på 14 miljoner kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.21 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	252 945	589 751	551 365	38 386
Prognos 2000	244 000	624 200	559 100	65 100
Budget 2001	246 000	658 000	603 000	55 000

Tabell 3.22 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	264 457	299 691	-35 234
(varav tjänsteexport)	31 2000	42 700	-11 500
Prognos 2000	282 500	299 300	-16 800
(varav tjänsteexport)	25 600	30 200	-4 600
Budget 2001	310 000	305 000	5 000
(varav tjänsteexport)	20 000	19 000	1 000

Den avgiftsbelagda verksamhetens andel av den totala budgetomslutningen beräknas för 1999 uppgå till knappt 70 procent. Överskottet i den avgiftsbelagda verksamheten var 3 miljoner kronor under 1999.

Lantmäteriverkets två omsättningsmässigt största avgiftsfinansierade verksamheter är inte i finansiell balans. Förrättningsverksamheten uppvisar för 1999, efter flera år av stora ekonomiska problem, ett överskott på ca 8 miljoner kronor. Det balanserade underskottet inkluderande 1999 års kapitalförändring uppgår därmed till ca 95 miljoner kronor. Uppdragsverksamheten uppvisar för år 1999, efter ett mindre överskott under år 1998, ett underskott med ca 35 miljoner kronor. Det balanserade underskottet efter 1999 års kapitalförändring uppgår därmed till ca 74 miljoner kronor.

Resultatförsämringen inom uppdragsverksamheten förklaras förutom av en reell resultatförsämring dessutom av vissa kostnadsökningar av engångskaraktär samt av förändrade redovisningsprinciper.

Av verkets delårsrapport för första halvåret 2000 framgår bl.a. att uppdragsverksamheten fortfarande uppvisar förlustsiffror. De vidtagna åtgärderna kommer enligt verket att påverka resultatet med fullt genomslag under 2001.

Vid anslagsberäkningen har anslaget varaktigt minskat med 10 miljoner kronor. Vidare har regeringen bedömt det skäligt att tillfälligt under år 2001 minska anslaget med 10 miljoner kronor med anledning av vissa ökade avgiftsintäkter inom verksamheten. Anslaget minskas även med ytterligare 2,5 miljoner kronor med anledning av att vidareutvecklingen rörande Sveriges nationalatlas upphör.

Anslagen för år 2001 har beräknats enligt följande:

Tabell 3.23 Beräkning av anslaget 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	417 755
Pris- och löneomräkning	6 068
Neddragning	-7 500
Förslag 2001	416 323

3.8.10 31:10 Statens va-nämnd

Tabell 3.24 Anslagsutveckling för Statens va-nämnd

Tusental kronor

1999	Utfall	5 481	Anslags- sparande	462 ³
2000	Anslag	6 721	Utgifts- prognos	6 800
2001	Förslag	6 519		
2002	Beräknat	6 659	¹	
2003	Beräknat	6 807	²	

¹ Motsvarar 6 519 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 6 519 tkr i 2001 års prisnivå.

³ Därav har 299 tkr dragits in m.a.a. regeringens prövning av anslagssparande.

Statens va-nämnd handlägger mål enligt lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar samt enligt lagen (1981:1354) om allmänna värmesystem.

Regeringen har bedömt det skäligt att minska anslaget med 300 000 kronor.

Mot denna bakgrund beräknar regeringen anslaget för Statens va-nämnd till 6 519 000 kronor.

Anslagen för år 2001 har beräknats enligt följande:

Tabell 3.25 Beräkning av anslaget 2001*Tusental kronor*

Anslag 2000	6 721
Pris- och löneomräkning	98
Överfört till anslaget 31:1 Boverket	-300
Förslag 2001	6 519

Riksdagen har beslutat (prop. 1997/98:119, bet. 1997/98:BoU10, rskr. 1997/98:306) om införande av ett investeringsbidrag för merkostnader för investeringar som främjar ekologisk hållbarhet vid ny- och ombyggnad av hyres- och bostadsrättshus i sammanhållna bostadsområden. I proposition (prop. 1999/2000:1, bet. 1999/2000:BoU1, rskr. 1999/2000:71) senarelades införandet till år 2001.

3.8.11 31:11 Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet

Tabell 3.26 Anslagsutveckling för Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet*Tusental kronor*

1999	Utfall	Anslags-sparande
2000	Anslag	Utgifts-prognos
2001	Förslag	135 000 ¹
2002	Beräknat	250 000
2003	Beräknat	250 000

¹ Anslaget reducerat med 115 tkr på grund av omprioriteringar

4 Politikområde Regional samhällsorganisation

4.1 Omfattning

Politikområdet *Regional samhällsorganisation* avser den samordnade länsförvaltningen och försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning. Politikområdet omfattar således anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* och anslaget 32:2 *Regionala självstyrelseorgan*.

Länsstyrelsernas totala omslutning är närmare 2,7 miljarder kronor. Härav finansieras knappt 68 procent inom ramen för politikområdet genom anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*. Andra finansieringskällor är sakanslag, bidrag och avgiftsintäkter. För viss försöksverksamhet vid de regionala självstyrelseorganen i Gotlands, Kalmar, Skåne och Västra Götalands län tillförs drygt 21 miljoner kronor via anslaget 32:2 inom politikområdet.

De verksamheter länsstyrelserna ansvarar för återfinns i huvudsak inom nedanstående sakområden.

1. Regionalpolitik, regional näringspolitik och konkurrens (Regionalpolitik och regional näringspolitik; utgiftsområde 19, Konkurrensfrämjande; utgiftsområde 24)

2. Kommunikationer (utgiftsområde 22)
3. Lantbruk (utgiftsområde 23)
4. Rennäring m.m. (utgiftsområde 23)
5. Fiske (utgiftsområde 23)
6. Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (utgiftsområde 23)
7. Hållbar samhällsplanering och boende (utgiftsområde 18)
8. Kulturmiljö (utgiftsområde 17)
9. Social omvårdnad (utgiftsområde 9)
10. Civilt försvar och räddningstjänst m.m. (utgiftsområde 6)
11. Naturvård och miljöskydd (utgiftsområde 20)
12. Jämställdhet (utgiftsområde 14)
13. Övrig förvaltning (utgiftsområde 18)

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutvecklingen

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000	Utgifts- prognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
32:1 Länsstyrelserna m.m.	1 798,6	1 798,4	1 830,0	1 864,7	1 895,8	1 959,5
32:2 Regionala självstyrelseorgan	20,5	21,1	21,1	25,1	25,1	0,0
Totalt för politikområde Regional samhällsorganisation	1 819,1	1 819,4	1 851,1	1 889,8	1 920,9	1 959,5

4.3 Mål

Regeringen föreslår att följande mål för politikområdet Regional samhällsorganisation skall gälla fr.o.m. 2001. Länen skall utvecklas på ett sådant sätt att de nationella målen får genomslag samtidigt som hänsyn tas till olika regionala förhållanden och förutsättningar.

4.4 Politikens inriktning

En given utgångspunkt för den samordnade länsförvaltningen är att staten skall verka för att samtliga län utvecklas så att de mål som anges i den nationella politiken fullföljs samtidigt som hänsyn tas till de mål för den regionala utvecklingen som regionala och lokala företrädare har ställt upp.

För många av de offentliga åtaganden som kommuner eller andra aktörer har ett ansvar för tillser staten genom länsstyrelserna att dessa fullgörs på ett rättssäkert och effektivt sätt, bl.a. genom samordning, tillsyn, uppföljning och utvärdering.

Den pågående försöksverksamheten i fyra län (Gotlands, Kalmar, Skåne och Västra Götalands län) med ändrad regional ansvarsfördelning mellan stat och kommun syftar till att utveckla formerna för en fördjupad demokratisk förankring av det regionala utvecklingsarbetet. Vid Länsstyrelsen i Gotlands län bedrivs försök med vidgad samordnad länsförvaltning, som innebär att länsarbetsnämnden och skogsvårdsstyrelsen integreras i länsstyrelsens organisation. Försöksverksamheten avslutas enligt tidigare riksdagsbeslut (prop. 1996/97:108, bet. 1996/97:BoU13, rskr. 1996/97:228) vid utgången av 2002. Regeringen har tillkallat en parlamentarisk regionkommitté, PARK, med uppgift att dels följa upp och utvärdera försöksverksamheten, dels överväga den statliga länsförvaltningens struktur och uppgifter. Kommittén skall redovisa sina överväganden och förslag senast den 1 oktober 2000. Regeringen avser därefter att återkomma till riksdagen i frågan.

Den ovan nämnda pågående försöksverksamheten i Gotlands, Kalmar, Skåne och Västra Götalands län är något olika utformad i respektive län och har delvis skilda förutsättningar. Gemensamt är dock att ansvaret för länets regionala utveckling flyttats från länsstyrelsen till ett regionalt självstyrelseorgan. Den ändrade ansvars-

fördelningen omfattar även användning av regionalpolitiska medel och vissa andra utvecklingsmedel samt länsplaner för regional infrastruktur. De regionala självstyrelseorganen har från Statens kulturråd övertagit befogenheten att besluta om fördelningen av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet (ej i Västra Götalands län). I försökslänen har det regionala självstyrelseorganet varit ansvarigt för samordning av arbetet med regionala tillväxtavtal.

Det regionala perspektivet avspeglas också i de samverkansinitiativ som tas i skilda delar av landet. Vid sidan av försöksverksamheten växer nya samverkansformer av varierande slag fram, främst kring frågor rörande regional utveckling. Det rör sig bl.a. om samverkan under politisk ledning mellan kommuner och landsting inom ett län eller över länsgränsen, men även med andra aktörer i regionen.

4.5 Insatser

4.5.1 Statliga insatser inom politikområdet

Med försöksverksamhet och nya förutsättningar för den regionala nivåns förankring, legitimitet och samhällsansvar riktas också uppmärksamhet på statens regionala uppgifter. Mer komplexa beslutssituationer och styrningsrelationer kräver tydliga roller och synliga gränser för statens ansvar, såväl utifrån ett nationellt som ett regionalt perspektiv. En arbetsgrupp inom Regeringskansliet har därför, som ett underlag för fortsatta överväganden, kartlagt vilka statliga intressen som särskilt behöver lyftas fram i det regionala förändringsarbetet.

4.5.2 Insatser utanför politikområdet

Genom bredden i ålagda uppgifter påverkas den samordnade länsförvaltningen av beslut och insatser inom många andra politikområden. Flera pågående eller nyss avslutade utredningar och framlagda propositioner har behandlat roller och ansvarsfördelning mellan olika statliga aktörer (länsstyrelser och centrala verk) respektive mellan stat och kommuner. Bland andra kan nämnas regeringens proposition om Vissa organisationsfrågor inom näringspolitiken (prop. 1999/2000:71, bet. 1999/2000:NU17, rskr.

1999/2000:258). Ett annat exempel är den av riksdagen antagna propositionen om Det nya försvaret (prop. 1999/2000:30, bet. 1999/2000:FöU2, rskr. 1999/2000:168).

4.6 Resultatbedömning

Länsstyrelserna har till regeringen redovisat ett ekonomiskt ansträngt läge, vilket lett till stress och övertidsarbete bland personalen. Samtidigt som nya uppgifter tillförts ställer omvärlden ökade krav på bättre service, snabbare handläggning, etc. På lång sikt och med liknande förutsättningar som gällt under 1999, bedömer vissa länsstyrelser att det kan bli svårt att uppfylla de mål och krav som statsmakterna ställer.

Regeringen bedömer dock att det under budgetåret bedrivits ett tillfredsställande arbete, även om resultatet varierar, dels mellan länsstyrelserna, dels mellan sakområdena.

Den närmare redovisningen och bedömningen av länsstyrelsernas och i förekommande fall de regionala självstyrelseorganens resultat inom de olika sakområdena redovisas i budgetpropositionen under respektive utgifts- och politikområde.

4.6.1 Resultat

I det följande ges tre tematiska redovisningar som tar sin utgångspunkt i målet för politikområdet. Därefter redovisas utvecklingsinsatser och ekonomiskt resultat:

- sektorsövergripande arbete - vid genomförande av den nationella politiken ställs många gånger de nationella målen mot varandra. En sektorsövergripande hantering av ett ärende blir nödvändig.
- tillsyn - att då kommuner eller andra aktörer har ansvar för nationella angelägenheter se till att dessa aktörer verkar i enlighet med de mål som statsmakterna beslutat.
- uppföljnings- och utvärderingsverksamhet - här finns god överblick kombinerat med god kännedom om förutsättningar på den regionala och lokala nivån.

Sektorsövergripande arbete

Genom den samordnade länsförvaltningen har intressen från olika politikområden sammanvägts till, efter regionala förhållanden, så bra beslut

som möjligt. Många av de nationella mål riksdag och regering har beslutat om har mötts på den regionala nivån och här har målkonflikter och olika intressen retts ut och jämkats samman i syfte att uppnå en hög samhällsekonomisk kostnadseffektivitet. Några exempel på områden av betydande omfattning, där det sektorsövergripande arbetet varit av stor vikt, är områdena miljö och transportinfrastruktur, de regionala tillväxtavtalen samt EG:s strukturfonder.

Tillsyn

En av länsstyrelsernas kärnuppgifter är att bedriva tillsyn över kommuner, företag m.fl.. Tillsyn bedrivs inom flertalet av länsstyrelsens sakområden, men är mer central och omfattande inom vissa områden som t.ex. miljö och social omvårdnad. Länsstyrelserna har till regeringen redovisat att tillsynen inom många områden har fått stå tillbaka p.g.a. andra tillkommande uppgifter och knappa resurser. Flera länsstyrelser har också påtalat att t.ex. tillståndsgivning ofta prioriteras före tillsyn. Tendensen är dock att flera länsstyrelser tagit ett mer samlat grepp kring tillsynen genom att stimulera ett internt utbyte av erfarenheter och metoder. Insatser för att effektivisera tillsynen görs också. En annan tendens är att utvecklingen tycks gå mot mer av tema- och systemtillsyn - utgångspunkten blir helheter och inte enskilda objekt. Allt fler länsstyrelser betonar också vikten av förebyggande arbete.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av statliga insatser och deras resultat blir allt mer betydelsefullt i takt med att begränsade resurser kräver hårdare prioriteringar. För många politikområden gäller att länsstyrelserna har stor kunskap om länspecifika förutsättningar, gjorda insatser och uppnådda resultat. Denna information blir därmed viktig som stöd för den statliga uppföljningen och utvärderingen på nationell nivå.

Länsstyrelserna har enligt uppdrag inkommit till regeringen med redovisning av myndigheternas uppföljnings- och utvärderingsverksamhet. Redovisningen visar att utvärderingsinsatser framförallt är koncentrerade till regionalpolitiska insatser samt områdena miljö, lantbruk och kulturmiljö. Årliga och länsvisa uppföljningsrapporter lämnas också till centrala verk (t.ex. Socialstyrelsen, Naturvårdsverket, Vägverket och ÖCB) som underlag till nationella studier.

Utvecklingsinsatser

I regeringens budgetproposition för 2000 framhölls att särskild vikt skulle läggas vid kvalitetsutveckling vid länsstyrelserna. Under året har därför flera insatser planerats och några av dessa har också genomförts. Bland annat har länsstyrelsernas kvalitetsarbete och behov av ytterligare insatser kartlagts. Majoriteten av länsstyrelserna bedriver någon form av systematiskt kvalitets- eller utvecklingsarbete bl.a. med miljöledning. Utbildningsinsatser med inriktning på kvalitet och utveckling, särskilt på samspelet mellan Regeringskansliet och myndigheterna i den statliga budgetprocessen, kommer under hösten att genomföras för länsstyrelserna.

Ett utvecklingsarbete har initierats av länsstyrelserna med syfte att effektivisera verksamheten och öka service och tillgänglighet för medborgare och andra intressenter genom den nya informationstekniken.

En samverkansgrupp har fortsatt arbetet med att skapa principer för en enhetlig redovisning av verksamhet och ekonomi. Syftet är bl.a. att förbättra möjligheterna till uppföljning av och jämförelser mellan länsstyrelsernas resultat och därmed också öka tillförlitligheten i redovisningen.

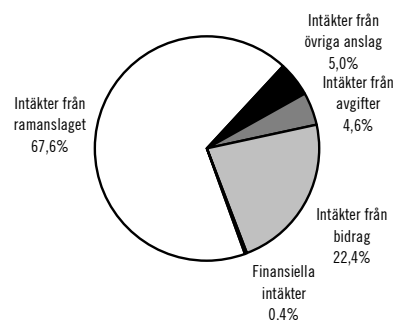
Regeringen uppdrog i februari 1999 åt länsstyrelserna att i samverkan med Kommunförbundet, Lantmäteriverket, Boverket och ett stort antal kommuner utveckla kompetensen vad gäller geografiska informationssystem, GIS, hos länsstyrelser och kommuner. GIS ger ökade möjligheter till och förutsättningar för sektorsövergripande samverkan och geografiska analyser genom högre kvalitet och ökad effektivitet i samhällsplaneringen.

Den första fasen har genomförts länsvis för cirka 4 000 personer. GIS-kunskaperna har breddats och fördjupats.

Länsstyrelsernas ekonomiska resultat

Kostnaderna för länsstyrelsernas verksamhet uppgick 1999 till närmare 2,7 miljarder kronor. Verksamheten finansierades till knappt 68 procent från anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*. Länsstyrelsernas totala finansieringsbild framgår av diagram 4.1. Tendensen är att ramanslagets andel av länsstyrelsernas finansiering minskar.

Diagram 4.1 Länsstyrelsernas finansiering

För varje budgetår sedan 1995/96 har de utgifter som belastar ramanslaget överstigit tilldelat ramanslag. År 1999 var länsstyrelsernas underskott 38 miljoner kronor. Ett sätt att finansiera underskottet i verksamheten har varit att utnyttja det anslagssparande som ackumulerats under flera år. Detta anslagssparande har därför minskat kraftigt under perioden.

De totala kostnaderna för sakområdena är främst koncentrerade till Naturvård och miljöskydd (24 procent), Lantbruk (20 procent), Regionalpolitik, regional näringspolitik och konkurrens (13 procent) samt Kommunikationer (9 procent). Inom dessa områden har följande uppgifter varit särskilt prioriterade under 1999; arbetet med tillväxtavtalen, strukturfondsadministrationen, miljöbalkens införande och administrationen av EU-stöden inom lantbruksområdet. Resterande sakområden svarar vardera för 1-4 procent av de totala kostnaderna. Sett till den del av de totala kostnaderna som finansierats över ramanslaget ser prioriteringarna ut på ett likartat sätt, vilket framgår av diagram 4.2. Inga större förändringar mellan åren kan noteras, oavsett finansiering, med undantag för en ökning av sakområde Naturvård och miljöskydd.

Personal

Vid utgången av 1999 var sammanlagt cirka 4 800 personer anställda vid länsstyrelserna. Av dessa var cirka 3 700 tillsvidareanställda finansierade över ramanslaget. Antalet tillsvidareanställda har ökat med cirka 200 personer under året. Personalkostnadernas andel av verksamhetskostnaderna är cirka 63 procent. *Könsfördelningen* bland personalen var vid utgången av 1999 cirka 55 procent kvinnor och 45 procent män. *Utbildningsnivån* visar att cirka 46 procent av länsstyrelsernas tillsvidareanställda personal har examen från universitet eller högskola. Länsstyrelserna

har en genomsnittlig ålderssammansättning där cirka 12 procent av samtliga tillsvidareanställda är under 35 år och knappt en tredjedel är under 45 år. Personal som är 55 år eller äldre uppgår till cirka 28 procent, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med föregående år.

4.6.2 Analys och slutsatser

För att länsstyrelserna även fortsättningsvis skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt inom ramen för tilldelade medel krävs en rad åtgärder för att effektivisera verksamheten. Regeringen vill därvid lyfta fram möjligheterna till samverkan och gemensamt resursutnyttjande mellan länen. En vidareutveckling av uppföljnings- och utvärderingsverksamheten kan också bidra till en ökad effektivisering.

4.7 Revisionens iakttagelser

Länsstyrelserna i Kalmar, Jämtlands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län har av RRV erhållit revisionsberättelse med invändning.

För länsstyrelserna i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län avser invändningarna över skridna bemyndiganderamar i samband med administrationen av EG:s strukturfonder.

Brister i bemyndigandesystemet har gjort att länsstyrelserna fattat beslut om projektstöd som överstigit bemyndiganderamarna. Administrationen för strukturfondsperioden 2000–2006 har ändrats. Genom denna förändring har dessa brister undanröjts.

Länsstyrelsen i Kalmar län har erhållit en invändning för att inte ha redovisat cirka 10,7 miljoner kronor avseende upplupna räntekostnader i balans- och resultaträkning. Felaktig behållning på räntekontot under ett antal år har resulterat i ränteintäkter som länsstyrelsen ej varit berättigad till. Länsstyrelsen har i skrivelse till regeringen redovisat bakgrunden till bristerna och vidtagna åtgärder. Regeringen avser att under 2001–2003 göra en indragning på länsstyrelseanslaget 32:1. Den närmare fördelningen preciseras i regleringsbrevet.

Invändningen för Länsstyrelsen i Västernorrlands län avser utnyttjande av medel som enligt regeringsbeslut skulle återgått till regeringens disposition. Den 18 december 1997 beslutade re-

geringen att nya beslut inte fick fattas avseende anslaget 10 C *Regionala utvecklingsinsatser m.m.* Länsstyrelsen avsatte i årsredovisningen för 1997 ca 9,2 miljoner kronor från detta anslag till en projektreserv. Projekthandlingar som visade att avsättningen fyllde regeringens definition av ett projekt, och därmed skulle vara förenligt med regeringens tidigare beslut av den 18 december 1997, upprättades enligt länsstyrelsen den 1 december 1997. Projekthandlingarna diariefördes dock inte. Detta skedde först ett drygt halvår senare. Enligt länsstyrelsen var förklaringen till detta ett förbiseende avseende diarieföringen.

Regeringen ser allvarligt på att erforderliga handlingar diariefördes först ett drygt halvår efter avsättningen till projektreserven. Regeringen förutsätter att myndigheten ser över sina rutiner och avser att följa upp vidtagna åtgärder.

4.8 Budgetförslag

4.8.1 32:1 Länsstyrelserna m.m.

Tabell 4.2 Anslagsutveckling

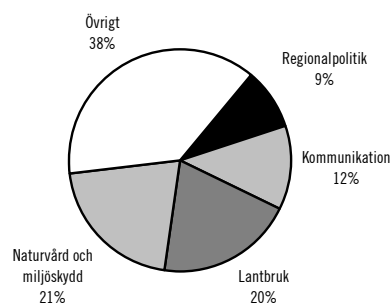
Tusental kronor

1999	Utfall	1 798 610	Anslags- sparande	37 846
2000	Anslag	1 798 370	Utgifts- prognos	1 830 000
2001	Förslag	1 864 659		
2002	Beräknat	1 895 776 ¹		
2003	Beräknat	1 959 536 ²		

¹ Motsvarar 1 855 995 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 1 876 775 tkr i 2001 års prisnivå. I avvaktan på beslut om den framtida regionala samhällsorganisationen efter försöksperiodens utgång 2002 har de nuvarande två anslagen inom 32:1 och 32:2 politikområdet i budgetteknisk mening samlats under 32:1 för 2003.

De utgifter som belastar anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* översteg tilldelade medel med 38 miljoner kronor 1999. Underskottet har främst finansierats med ett ackumulerat anslags-sparande. I prognoser för 2000 uppger en tredjedel av länsstyrelserna att anslagskrediten kommer att utnyttjas och sammanlagt prognostiseras anslagssparandet till 7 miljoner kronor vilket motsvarar cirka 0,4 procent av tilldelat raman-slag.

Diagram 4.2 Ramanslaget fördelat på sakområden

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.3 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	154 000	123	183	-60
Prognos 2000	150 000	125	180	-55
Budget 2001	150 000	125	180	-55

De avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel och som länsstyrelserna inte får disponera utgörs bl.a. av ansökningsavgifter enligt avgiftsförordningen såsom t.ex. miljöskyddsavgifter, lotteravgifter, avgifter för tillsyn och registrering av stiftelser. De avgifter som får disponeras utgörs av avgifter för tillstånd och tillsyn av pantbanker.

Regeringens överväganden

Till följd av sammanläggningen av länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus, Skaraborgs samt Älvsborgs län till *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* beräknas anslaget minskas med 10 miljoner kronor i enlighet med tidigare beslut (prop. 1997/98:1, utg.omr. 18, bet. 1997/98:BoU1, rskr. 1997/98:77).

För 2001 planeras en fortsättning av den nu pågående *GIS-utbildningen* som länsstyrelserna bedriver tillsammans med Kommunförbundet, Lantmäteriverket, Boverket och ett stort antal kommuner. För detta ändamål beräknas 8,5 miljoner kronor engångsvis för 2001.

Regeringen har i den ekonomiska vårpropositionen (prop 1999/2000:100 utg.omr. 18, bet. 1999/2000 FiU20, rskr. 1999/2000:261) föreslagit att länsstyrelserna skall tillföras 25 miljoner

kronor för administration av *skogsinköp*. I enlighet härmed beräknas länsstyrelseanslaget tillföras 25 miljoner kronor per år 2001 - 2003.

Regeringen har i den ekonomiska vårpropositionen (prop. 1999/2000:100 utg.omr. 22, bet. 1999/2000:FiU20, rskr. 1999/2000:261) föreslagit att Vägverket får använda de offentligrättsliga avgifterna för finansiering av delar av sin myndighetsutövning. Den avgiftsbelagda verksamheten omfattar bl.a. länsstyrelsernas administration av vissa *körkortsärenden*. Länsstyrelsernas kostnader härför beräknas till 40 miljoner kronor. Kostnaderna kommer fortsättningsvis att finansieras med de avgiftsintäkter Vägverket får disponera för ändamålet. Regeringen föreslår därför att länsstyrelseanslaget fr.o.m. 2001 minskas med 40 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att länsstyrelserna tillförs medel för förvaltnings- och administrationskostnader under den tid Sverige genomför de geografiskt avgränsade *strukturfondsprogrammen*. För detta ändamål beräknas länsstyrelserna tillföras 37,2 miljoner kronor från utgiftsområde 19 Regional utjämning och utveckling, anslaget 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* och 5 miljoner kronor från utgiftsområde 13 Arbetsmarknadspolitik, anslaget 22:1 *Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader*. Medlen från utgiftsområde 13 avses användas för administration av mål 3-insatser i mål 1-programmen. Finansiering av detta strukturfondsarbete kommer även till viss del att ske med medel ur strukturfonderna. Dessa medel, s.k. tekniskt stöd (TA-medel), fastställs närmare av respektive övervakningskommitté.

I likhet med tidigare år bör enligt regeringens bedömning länsstyrelserna få disponera medel för att täcka ökade administrativa kostnader för arbetet med *miljöprogrammet* inom jordbruket.

Vidare föreslår regeringen att länsstyrelserna får disponera medel för administration m.m. inom utgiftsområdena 6 och 20.

Länsstyrelseanslaget för 2001 har beräknats enligt följande:

Tabell 4.4 Beräkning av anslaget för år 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	1 798 370
Justering av premier	-2 552
varav engångsvis för 2000:	
GIS-utbildning	6 000
Tekniska justeringar:	
Pris- och löneomräkning	49 967
Överföring till länsstyrelseanslaget:	
Strukturfondsadministration	42 200
GIS-utbildning, engångsvis	8 500
Administration av skogsinköp	25 000
Överföringar från länsstyrelseanslaget	
Neddragning Länsstyrelsen i Västra Götalands län	-10 000
Körkortsadministrationen	-40 000
Del av pris- och löneomräkning till 32:2	-266
Medel till Riksarkivet för vissa länsstyrelserns arkiv	-560
Förslag 2001	1 864 659

För riksdagens kännedom redovisas den fördelning som regeringen avser att besluta, om riksdagen godkänner medelsberäkningen för anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.*

Tabell 4.5 Ramanslagets fördelning på ramposter år 2001

Tusental kronor

Länsstyrelse	
Stockholms län	201 864
Uppsala län	60 712
Södermanlands län	60 300
Östergötlands län	82 138
Jönköpings län	73 650
Kronobergs län	57 718
Kalmar län	60 209
Gotlands län	39 366
Blekinge län	51 168
Skåne län	171 020
Hallands län	60 394
Västra Götalands län	245 716
Värmlands län	74 181
Örebro län	70 338
Västmanlands län	63 195
Dalarnas län	77 044
Gävleborgs län	73 219
Västernorrlands län	82 587
Jämtlands län	70 471
Västerbottens län	84 557
Norrbottnens län	104 149
Utvecklingsinsatser m.m.	662
Summa	1 864 659

4.8.2 32:2 Regionala självstyrelseorgan

Tabell 4.6 Anslagsutveckling

Tusental kronor

1999	Utfall	20 466	Anslags-sparande	0
2000	Anslag	21 072	Utgifts-prognos	21 072
2001	Förslag	25 138		
2002	Beräknat	25 138		
2003	Beräknat	0 ¹		

¹ I avvaktan på beslut om den framtida regionala samhällsorganisationen efter försöksperiodens utgång 2002 har de nuvarande två anslagen inom 32:1 och 32:2 politikområdet i budgetteknisk mening samlats under 32:1 för 2003.

Anslaget avser medel för förvaltningskostnader hos Regionförbundet i Kalmar län, Västra Götalands läns landsting, Skåne läns landsting samt Gotlands kommun med anledning av den försöksverksamhet som regleras i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att de regionala självstyrelseorganen tillförs medel för arbetet med att genomföra strukturfonderna, dvs. förvaltnings- och administrationskostnader. För detta ändamål beräknas de regionala självstyrelseorganen tillföras 3,8 miljoner kronor från utgiftsområde 19 Regional utjämning och utveckling, anslaget 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder*. Finansiering

av detta strukturfondsarbete kommer även till viss del att ske med medel ur strukturfonderna. Dessa medel, s.k. tekniskt stöd (TA-medel), fastställs närmare av respektive övervakningskommitté.

Regeringen föreslår att medel motsvarande 266 000 kronor, för att kompensera för pris- och löneförändringar, förs från anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* till anslaget 32:2 *Regionala självstyrelseorgan*.

5 Ekonomisk familjepolitik

5.1 Budgetförslag

5.1.1 21:1 Bostadsbidrag

Tabell 5.1 Anslagsutvecklingen 21:1 Bostadsbidrag

Tusental kronor

1999	Utfall	5 067 327	Anslags- sparande	293 000
2000	Anslag	5 170 000 ¹	Utgifts- prognos	4 500 000
2001	Förslag	4 760 000		
2002	Beräknat	4 650 000		
2003	Beräknat	4 530 000		

¹ Anslaget minskat med 500 000 tkr på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000.

Bostadsbidrag lämnas till barnfamiljer och ungdomar mellan 18 och 29 år utan barn.

Målet för bostadsbidragen är att ge ekonomiskt svaga hushåll möjlighet att hålla sig med goda och tillräckligt rymliga bostäder. Bidragen ingår i politikområdet Ekonomisk familjepolitik (utgiftsområde 12), som främst syftar till att ge en ekonomisk trygghet för barnfamiljer under den tid de har en stor försörjningsbörda.

Utgifterna för bostadsbidrag är beroende av inkomst-, bostadskostnads- och arbetslöshetsutvecklingen och därmed av den samhälls-ekonomiska utvecklingen i stort.

Sedan 1998 understiger utgifterna för bostadsbidrag de anslagna medlen. Ökad sysselsättning och ökade reallöner innebär att utgifterna för bidragen minskar. För innevarande år har anslaget på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000, minskats med 500 miljoner kronor till 5 170 miljoner kronor. Anslaget föreslås på tilläggsbudget minskas med 470 miljoner kronor till 4 700 miljoner kro-

nor då prognosen för innevarande år visar att utgifterna för bostadsbidrag minskar ytterligare.

Regeringens överväganden

Antalet hushåll med bostadsbidrag har minskat starkt under senare år. Hushåll med gifta eller sammanboende föräldrar har minskat mest, gruppen har mer än halverats sedan 1996. Gruppen ensamstående föräldrar, och då särskilt kvinnor, minskar i långsammare takt. Trenden väntas fortsätta under de närmast kommande åren. Av landets drygt 1 miljon hushåll med barn fick ca 30 procent bostadsbidrag någon gång under 1999. I maj samma år lämnades bidrag till knappt två av tre ensamstående föräldrar och till färre än vart tionde hushåll med gifta eller sammanboende föräldrar.

Tabell 5.2 Hushåll med bostadsbidrag under maj månad, 1995–1999

<i>Tusental</i>					
	1995	1996	1997	1998	1999
Hushåll med hemmavarande barn					
– gifta/samboende	193,3	172,9	105,5	85,5	67,7
ensamstående	191,9				
– kvinnor	¹	166,3	156,4	153,8	147,6
– män	¹	21,6	18,4	17,2	15,6
Hushåll med enbart umgängesrättsbarn	42,5	41,3	29,0	27,0	24,1
Hushåll utan barn					
– ungdomar	90,4	67,7	56,1	54,5	48,7
– övriga	58,1	–	–	–	–
Totalt	576,2	470,8	365,4	338,0	303,7

Källa: RFV

¹ Statistik finns ej.

För ensamstående med barn täcker bostadsbidraget i genomsnitt ca 38 procent av den faktiska bostadskostnaden per månad, för ensamstående kvinnor knappt 39 procent och för ensamstående män ca 31 procent. Till gifta/sammanboende med barn lämnas bidrag med i genomsnitt ca 33 procent av bostadskostnaden.

År 1999 hade ca 62 procent av antalet ensamföräldrar med bostadsbidrag en utrymmesstandard som minst innebär att varje barn kan erbjudas ett eget rum. Motsvarande andel för gifta/samboende var 44 procent. En långsam rörelse mot trängre boende under senare år kan konstateras. Bland ensamstående hushåll med barn bor män fortfarande rymligare än kvinnor.

En svag tendens till ökad träffsäkerhet i det preliminära bostadsbidraget har kunnat konstateras vid avstämningen av 1998 års bidrag jämfört med avstämningen av 1997 års bidrag. Hushållens förtida återbetalningar av för mycket utbetalt bostadsbidrag har för bidragsåret 1998 fördubblats jämfört med motsvarande för bidragsåret 1997.

Slutsatser

Nuvarande bostadsbidragssystem har tillämpats i drygt tre år. Allmänhetens kännedom om systemets konstruktion och effekter har ökat påtagligt under perioden, bl.a. genom en utökad och förbättrad information till hushållen. Träffsäkerheten i det preliminära bidraget har dock stärkts endast marginellt. En ökad träffsäkerhet torde förväntas först vid avstämningen av 1999 års bidrag, då hushållen genom erfarenheten av 1997

års avstämning insett vikten av att omgående anmäla ändrade inkomstförhållanden till försäkringskassan.

Regeringen är medveten om att bostadsbidragen ger upphov till stora marginaleffekter. En särskild utredningsman har tillsatts med uppgift att se över ekonomiska familjestöd inklusive bostadsbidrag (dir. 2000:16). Utredaren skall särskilt beakta stödets träffsäkerhet och marginaleffekter och den effekt de har på arbetskraftsutbudet. Målet är att ge hushållen ett större handlingsutrymme och bättre möjligheter att själva påverka sin ekonomi. Slutredovisning av uppdraget skall ske senast februari 2001.

Måluppfyllelsen i bostadsbidragssystemet har, när det gäller hushållens utrymmesstandard, varit i princip oförändrad under 1999 jämfört med föregående år. Systemets fördelningspolitiska profil har förstärkts marginellt.

Bostadsbidragssystemet gör ingen åtskillnad mellan kvinnor och män. De olikheter som kan konstateras bl.a. i fråga om antal bidragstagare, beror i första hand på att fler ensamstående kvinnor än män har hemmavarande barn och att den bidragsgrundande årsinkomsten skiljer sig mycket mellan de båda grupperna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 4 760 000 000 kronor anvisas för anslaget 21:1 *Bostadsbidrag* för 2001.

Tabell 5.3 Beräkning av anslaget för 2001

<i>Tusental kronor</i>	
Anslag 2000	5 170 000 ¹
Volymer m.m.	-410
Förslag 2001	4 760 000

¹ Exklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för 2000.

För åren 2002 och 2003 beräknas, enligt nuvarande prognoser, anslaget till 4 650 000 000 kronor respektive 4 530 000 000 kronor.

Övriga frågor

Riksförsäkringsverket (RFV) har nyligen redovisat resultaten av en uppföljning av 1999 års bestämmelser för eftergift vid återbetalning av bostadsbidrag (Eftergift vid återbetalning av bostadsbidrag efter avstämning – Uppföljning av hanteringen hos försäkringskassorna och effekterna för bidragshushållen av de ändrade reglerna). RFV konstaterar att den vanligaste orsaken till avslag på eftergiftsansökan varit att

hushållen inte anmält ändrade inkomstförhållanden till försäkringskassan. Verket konstaterar också att de regionala skillnaderna i handläggningen av eftergiftsärenden är stora. RFV lämnar

inga förslag till ändrade bestämmelser, men pekar bl.a. på vissa grupper av hushåll för vilka möjligheten till eftergift bör ökas. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan.

6 Miljöpolitik

6.1.1 Anslag 34:1 Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet

Tabell 6.1 Anslagsutveckling

Tusental kronor

1999	Utfall	904 884	Anslags-sparande	652 983
2000	Anslag	1 758 000	Utgifts-prognos	1 050 000
2001	Förslag	1 364 500		
2002	Beräknat	1 124 500		
2003	Beräknat	828 000		

Anslaget används för stöd till kommuner enligt förordningen (1998:23) om statligt bidrag till lokala investeringsprogram som ökar den ekologiska hållbarheten i samhället. Av anslaget får 30 miljoner kronor användas för administration, uppföljning och utvärdering av investeringsprogrammen och till informationsinsatser om de lokala investeringsprogrammen och arbetet för

en hållbar utveckling. Av anslaget får ytterligare 10 miljoner kronor användas för att finansiera ett grönt kunskapslyft. Högst en miljon kronor ur anslaget får användas för att stödja integrationen av hållbarhetsfrågorna i arbetet med regionala tillväxtavtal.

Bemyndigande om ekonomiska förpliktelser

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2001 i fråga om raman-slaget 34:1 *Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet*, besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 1,9 miljarder kronor under åren 2002-2004.

Tabell 6.2 Bemyndiganden

Tusental kronor

	1999 utfall	2000 prognos	2001 beräknat	2002 beräknat	2003 – beräknat
Utestående förpliktelser vid årets början	1 714 000	2 260 000	2 600 000		
Nya förpliktelser	1 433 000	1 370 000	1 294 000		
Infriade förpliktelser*	887 000	1 030 000	1 994 000	1 300 000	600 000
Utestående förpliktelser vid årets slut	2 260 000	2 600 000	1 900 000		
Erhållen/föreslagen bemyndiganderam	2 500 000	2 600 000	1 900 000		

* Utgiftsutfall till följd av ingångna förpliktelser.

Regeringens överväganden

Hållbar utveckling i regionala tillväxtavtal

Regeringen har tidigare understrukt önskvärdheten av samverkan mellan tillväxtavtal och lokala investeringsprogram. Arbetet med de regionala tillväxtavtalen har också tydliggjort behovet av metodutveckling för att främja arbetet med miljö och hållbar utveckling. Regeringen avser därför att utse tre pilotlän med intresse för att arbeta för hållbara tillväxtavtal.

Metoder skall utvecklas för hur hållbarhetsperspektivet kan införlivas dels i processen med tillväxtavtalen, dels i de olika sakområdena. Erfarenheterna av arbetet skall spridas till övriga län. Högst en miljon kronor ur anslaget för stöd till lokala investeringsprogram får användas för detta ändamål.

Utvärdering, informationsinsatser och administration

För närvarande finns det investeringsprogram i alla stadier av genomförande. Vissa kommuner slutrapporterar under våren 2001 sina investeringsprogram. I andra fall har kommunerna nyligen beviljats stöd för en kommande treårsperiod. Totalt 145 investeringsprogram genomförs under perioden 1998-2002 och följs upp av Miljödepartementet och länsstyrelserna. En utvärdering av de första investeringsprogrammets miljö- och sysselsättningseffekter kommer att kunna ske under 2001.

Det är viktigt att sprida information om hur de lokala investeringsprogrammen genomförs och om de resultat och effekter som uppnås. Det finns också stora behov av att informera om regeringens samlade insatser för en hållbar utveckling.

För att kunna uppfylla kraven när det gäller såväl information som utvärdering och uppföljning får 30 miljoner kronor användas för administration, uppföljning och utvärdering av investeringsprogrammen och till informationsinsatser om de lokala investeringsprogrammen och arbetet för en hållbar utveckling. Av denna summa bör högst en miljon kunna användas till att stödja nationellt arbete med lokalt Agenda 21-arbetet.

Grönt kunskapslyft

Syftet med det gröna kunskapslyft, som regeringen nu tar initiativ till, är att öka kunskaperna och insikterna hos allmänheten om behovet av

att ställa om samhället i hållbar riktning samt att visa hur den enskilde i vardagen kan bidra i den processen. Avsikten är att information och aktiviteter ska utformas av folkrörelseorganisationer. Regeringen föreslår att högst 10 miljoner kronor används för att finansiera satsningen.

I förhållande till beräkningen i vårpropositionen år 2000 föreslår regeringen en minskning av anslaget med 50 miljoner kronor. 2001 och 65 miljoner kronor 2002 och 2003. Minskningen finansierar insatser inom utgiftsområde 16, 20 och 23.

Tabell 6.3 Beräkning av anslaget år 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	1 758 000
Minskad resurstilldelning	- 393 500
Förslag 2001	1 364 500

Regeringens förslag Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 34:1 *Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet*, besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 1,9 miljarder kronor under åren 2002-2004.

6.1.2 Anslag 34:2 Centrum för kunskap om ekologisk hållbarhet

Tabell 6.4 Anslagsutvecklingen

Tusental kronor

1999	Utfall	3 354 ¹	Anslags-sparande	3 378
2000	Anslag	5 089 ¹	Utgifts-prognos	5 089
2001	Förslag	5 169		
2002	Beräknat	6 000 ²		
2003	Beräknat	7 000 ³		

² Motsvarar 5 882 tkr i 2001 års prisnivå.

³ Motsvarar 6 718 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget disponeras för att finansiera verksamheten vid Centrum för kunskap om ekologisk hållbarhet.

Centrum för kunskap om ekologisk hållbarhet har till uppgift att samla och förmedla kunskaper och erfarenheter om hållbar utveckling. Myndig-

hetens främsta uppgift är att aktivt stödja kommunernas arbete med att ta fram och genomföra investeringsprogram för ekologisk hållbarhet. Ett särskilt uppdrag gäller glesbygdskommunerna. En viktig uppgift är att fungera som en bro mellan praktiker och teoretiker, t.ex. kommuner, myndigheter, organisationer, forskare, näringsliv och andra aktörer.

Regeringens överväganden

Regeringen ser det som en angelägen uppgift att sprida nya kunskaper och erfarenheter från de lokala investeringsprogrammen så att de kan tillvaratas av relevanta aktörer i samhället. Antalet program under genomförande ökar för varje år. Därför beräknar regeringen att anslaget till myndigheten bör ökas till sex miljoner kronor år 2002 och till sju miljon kronor år 2003. Medlen tas från anslag 34:1 *Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet*.

Tabell 6.5 Beräkning av anslag år 2001

Tusentals kronor

Anslag 2000	5 089
Pris och löneomräkning	80
Förslag 2001	5 169

Bilaga 1

Anslagsbenämningar

Nya anslagsbenämningar

Av tabellen nedan framgår benämningen på anslagen åren 2000 och 2001. Syftet med tabellen är att underlätta övergången till de nya benämningar som följer av att politikområden införs.

Anslagsbenämningar 2000 och 2001

Benämning 2000	Benämning 2001	Anslagets namn
A10	21:1	Bostadsbidrag
A5	26:1	Byggforskningsrådet: Förvaltningskostnader
A6	26:2	Byggforskning
A1	31:1	Boverket
A2	31:2	Räntebidrag m.m.
A3	31:3	Statens bostadskreditnämnd: Förvaltningskostnader
A4	31:4	Statens bostadskreditnämnd: Garantiverksamhet
A7	31:5	Bidrag till Fonden för fukt- och mögelskador
A8	31:6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder
A9	–	Bonusränta för ungdomsbosparande
A11	–	Internationellt samarbete
A12	31:7	Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter
A13	–	Vissa investeringsbidrag
B1	31:8	Statens geotekniska institut
D1	31:9	Lantmäteriverket
D2	31:10	Statens va-nämnd
Nytt	31:11	Bidrag till bostadsinvesteringar som främjar ekologisk hållbarhet
C1	32:1	Länsstyrelserna m.m.
C2	32:2	Regionala självstyrelseorgan
E1	34:1	Stöd till lokala investeringsprogram för ekologisk hållbarhet
E2	34:2	Kunskapscentrum för ekologisk hållbarhet